

Original side 862 a:

Tårneå Lapmarck

Anno 1733 den 15. 16. 17. 18. 19. 20 och 22 Januarii höltz Ordinarie Laga Häradz Winter och Wår Ting samt Rättegång med Almogen af Torneå Lapmarck och Juccasjerfwi Tinglag uppå dess wanliga Tingställe i närwaro af Tolcken Mikkel Jönsson Stålnacka och Ordinarie Nämдемән

Henrik Mikkelsson Biörndaler	Jon Henriksson Hänte
Mikkel Henriksson Matti	Johan Henriksson
Mikkel Nilsson Nia	Mons Mortensson i Lainio
Henrik Kiemileinen	Erik Jönsson Stålnacka
Jon Amundsson Labba	Thomas Larsson Lalla
Jöns Andersson Pingi	

1.

Sedan Ting och Tingzfridh efter wanligheten blifwit för wederbörande och samtelige Allmogen publicerat på förrättader Gudztienst, uplästes och företyddes innehållet af under Specificerade Kongl. Maytz. Placater och förordningar nemligen.

1. Kongl. Maytz. Barnemordz Placat af d. 15 Novembr. 1684.
2. Kongl. Maytz. förbud om Oliud och förargelsse i Kyrckiorne af den 22 Decembr. 1686.
3. Kongl. Maytz. placat om Eder och Sabbatzbråt af den 7 Octobr. 1687.
4. Kongl. Håff Rättens notification och Universale af den 24 Octobr. 1698 at dubbelt hor skal med Lifzstraff beläggas.
5. Kongl. Håff Rättens universale at de som bedrifwa hor uti första Swågerskapz graden skola afstraffas til lif-

Original side 862 b:

- wet af den
- 10 Octobr. 1699.
  6. Kongl. Håff Rättens universale den 20 Februarii 1724 medh hwad straff de arfwingar böra anses som undandölja något af Sterbhusetz qwarlåtenskap.
  7. Kongl. Maytz. förordning af den 29 Martii 1699 om dem som slå sina föräldrar.
  8. Kongl. Maytz. förordning af den 19 Decembr. 1699 om dem som sättia sig emot sina husbönder såra elr. dräpa.
  9. Kongl. Maytz. förordning af den 11 Maii 1698 om dem som slå sina Swär- och Styffföräldrar.
  10. Kongl. Maytz. förordning af den 14 Novembr. 1698 om den som slår sin hustrus Styffföräldrar.

11. Kongl. Håff Rättens Nådgunstige befallning den 23 Octobr. 1724 om spåtrumornes borttagande.
12. §. 22 med åtskillige flera puncter af Kongl. Maytz. nya Rättegångz förordning den 4 Julii 1695.
13. Kongl. Maytz. allernådigste Resolution på samtelige allmogens besvär af den 2 Maii 1720 §. 39 i anledning hwar af almogen förehöltz det ingen skal sig intränga at förrätta de förefallande arfskipten, utan de som der til af wederbörande domhafwande äro förordnade.
14. Kongl. Maytz. Resolution om Cronobetiänternes i synnerhet Läns- och Nämдемännernes skiälige wedergjälning wid private måls Executioner och förrätningar af den 6 Martii 1728.
15. Kongl. Håff Rättens Universale af den 25 Novembr. 1728 at förlikningar uti ächtenskapz twister som parterne antingen tilståt elr. äro dömde till at fulborda, ingen Kraft och wärckan hafwa til frikallelse ifrån fulbordnan af ächtenskapz löftet, utan förfares der med efter Kyrckiolagens innehåld etc.

Original side 863 a:

16. Åtskillige puncter af Tienstehions stadgan den 16 August. 1723.
17. Kongl. Håff Rättens Universale af den 10 Novembr. 1729 at den straffas med 40 mrkr. Smt. som har lägenhet at bruka pigor och likwäl hafwer gässar til Walgång etc.
18. Kongl. Håff Rättens Universale af den 11 April 1730 at ingen wid 40 mrkr. Smtz. straf skal låta sina gewär stå laddade uti olästa huus.
19. Kongl. Håff Rättens Universale af den 12 Julii 1731 at ingen bör tillåtas uti någon rättegångz sak parterne betiäna, som icke förut af Kongl. Håff Rätten för habil och skickelig erkänd blifwit.
20. Kongl. Håff Rättens Universale af den 3 Decembr. 1731 at gatulopz straffet må ey allenast i städerne, derest sådan stadzwacht, som i Stockholm icke inrättad är, utan och öfwer alt på landet, när det ey beqwämligen skie kan, förwandlas i spöslitande.
21. Kongl. Håff Rättens Universale af den 15 Septembr. 1732 om de Perssoner som til at förrätta spö och risslitande äro förordnade, beträdes med efterlåtenhet uti deras plicht, skola de samma med 40 mrkr. Smtz. böter elr. i brist af botum med 4 par spö afstraffas.
22. Kongl. Maytz. Resolution uppå Prästerskapetz almänne besvär den 22 Octobr. 1723 §. 1, at utom högsta fattigdomb ingen är befriad at låta sina barn läsa i bok och deras Christendomsstycken lära wid 2 mrkr. Smtz. wite för hwart barn til de fattiga barnens underwisning etc.
23. Högwälborne hr. Baron och Landzhöfdingen Jakob Grundels publication af d. 16 April 1729 som ord ifrån ord är införd wid Juccasjerfwi protocoll år 1730 No. 19 om Luleå och Caitoma Lapparnes handel wid Juccasjerfwi blef på Crono Befallningzn.

Wälbtde. Petter Pippingz begiäran

Original side 863 b:

widare offenteligen publicerat.

24. Här på uplästes wälbemte. herres aflätne skrifwelsse til domhafwanden af den 6 Decembr. 1732 angående bränwinetz förbud i Lapmarckerne sålydande i bokstafwen, Nembligen

Ädel och Högachtad hr. Häradzhöfdinge. Igenom extract af d. 9 Febr. 1732 gier hr. Häradzhöfdingen Anzenius wid handen, huru som Lapparne där i Jockmock, såwälsom de ifrån Torpen Jaur by anhållit det alt bränwins ditförsell måtte förbiudas nu och i framtiden af de orsaker, at det der af förorsakade öfwerflödige brenwinssupandet icke allenast förorsakar hwarjehanda Gudz förtörnelse, der igenom de icke allenast råka i förseelsser, utan och lida skada uti sin handell och ägendomb, förutan det at de kunnat finna brenwinet wara dem högstskadeligit til hälsan, kunnandes så wäl under Marcknadztiden som eljest der emillan wäl wara det förutan.

Nu som detta deras upsåt är fast berömmeligit, så lærer likwäl slikt förbud intet winna det ända mål som pålyftas, med mindre sådant ju och kunde extenderas til de öfriga Lapmarckerne och dess Lappar och inwånare sig förenade i samma upsåt, aldenstund eljest der afhända skulle, det alt Lapmarckzbrenwin bracktes til de andra platzerne och igenom slikt öfwerflöd, den der wistande Almogen få större olägenhet och följachteligen draga de rättsinte til samma superie och eftersyn.

Altså wille hr. Häradzhöfdingen föreställa Lap Almogen äfwen uti sitt district den nödwändighet och nytta der af följa skulle, om de sig i detta måhl och upsåt med Jockmockz Lapparne conförmerade, och i stället antoge af Borgerskapet andra tarfwelige waror hwar med de bättre woro betiänte, än denne slemma wätwaran, hwarigenom de förstöra sig sielfwa både till hälsa och ägendomb, inhämtandes af dem hwad wa-

Original side 864 a:

ror de sielfwa åstunda skola til dem bringas, då sådant ofelbart skal skie med deras bättre fromma och nytta på det sedan et allmänt förbud ifrån hans Kongl. Mayt. må kunna utwärckas, så at hwarcken borgare elr. andra eho de wara måtte någon bränwins handel wid Marcknadztiden elr. eljest där i Lapmarckerne införa elr. bränna måtte, hwilken förrättning iag wid återkomsten til mig förwäntar och förblifwer hr. Häradzhöfdingens Tienstwilligste Jakob Grundel:/:Petter Bursell.

Hwad nu menige Man såwål af detta Tingzlaget, som de öfriga uti Jurisdictionen sig här uppå förklarar, det är altsammans infört och observerat wid Kittilla Tingställe i Kiemi Lap-marck innewarande år §. 1, hwar på man sig aldeles will hafwa beropat såssom wore det här ord ifrån ord infört.

2.

Sedan Kundgiordes och upropades de stämningar som woro angifne och Jänckades Tingszärenderne tilfölje af den 82 §. uti Kongl. Maytz. Resolution på Almogens beswär af den 17 Septembr. 1723 för hwar dag som Rätte gången warade.

3.

Efter sluten räkning med Hans Andersson Hanas upwiste Rådmannen ifrån Torneå Stad Wälacht. Jakob Isaksson dess handels bok hwar uti Hanas påføres 88 daler 4 öre Koppmtz. giäld som han för richtig Erkiänner, begiärandes der å Häradz Rättens Intechning.

Fördenskull blifwer sådan af Hanas widgången giäld här med uppå begiäran annoterat til wederbörandes säkerhet, och det likmätigt Kongl. Mtz. allernådigste förordning af den 11 Novembr. 1730 §. 2, hwilket härigenom extraherat blifwer af Juccasjerfwi Tingställe den 20 Januarii 1733.

Original side 864 b:

4.

Såssom ransakningen öfwer den berycktade Tiufwen Hans Andersson Hanas å nyo föröfwade stöld uppå Gl. Lars Andersson Lallas silfwer och ägendomb tillika med siälfwa domen är, den 8 Maii innewarande år, den höga Kongl. Swea Häff Rättens rätwisa Leucteration och bepröfwande underdån-Ödmiukeligen Submitterat; Ty blifwer nu den samma här utesluten likmätigt högbemte. Kongl. Rättens Nåd-gunstige förordnande af den 12 Novembr. 1712 som här uttryckeligen anført warder.

5.

Dett företedde Monsieur Michael Kröger Lapländaren Hans Andersson Hanas med bomärcken Verificerade af Rådmannen och Notarien Wälbetde. Abraham Hellander och Henrik Niska attesterade obligation i bokstafwen sålydande:

Undertecknad tilstår mig wara skyldig til hr. Handelssman Henrik Curtelius Tiugutwå Lodh eller 44 dlr. Kmt. som widh första til-

---

fälle skal betalas, och reverseras här med af Juccasjerfwi den 22 Januarii 1733 begiärandes der å Häradz Rättens Intechning.

Fördenskull som berörde Hanas obligationen här för Rätten god och riktig erkiänner, samt till alla delar skulden widgår, blifwer den samma uppå begiäran til wederbörandes säkerhet i Rättens protocoll annoterat och det likmätigt Kongl. Mtz. allernådigste förordning af den 11 Novembr. 1730 §. 2, hwilket härigenom extraherat blifwer af Juccasjerfwi Tingställe den 22 Januarii 1733.

6.

Uti det af Olof Larsson Lalla emot Amund Olsson Kiendo instämde målet, som skulle denne i förweckne höstars tagit olåfligen ur dess stabur wid fiällryggen belägen 3ne stk. röda räfwar och dem försålt till Anders Andersson Matti för trenne halfslitne Ranor wärderade 7 1/2 Lodh,

Original side 865 a:

blef så wida Amund Olsson Kiendo detta sit oartiga opförande widgick och bekiände, hwar jemte han låfwade betala Olof Larsson hwardera räfwen med 3 Wåg som giör tilsammans 18 dlr. Kmt., och dess utom de utlagde stämningzpenningar återställa, som och nu befans wara i sådant mål första gången han blifwit Lagförd, i så måtto resolverat, at berörde Amund Olsson Kiendo sedan han tilstält ägaren sit igen, dömes såssom för snatterie at undergå skrift och aflösning i Sacristian likmätigt den höga Kongl. Håff Rättens Universale af den 20 Novembr. 1714, som honom wederbörligen antytt blef, hwar på han och den 15 Januarii til Ven. Minister. Remitterades at den ålagde absolutionen Ofördryeligen undergå.

7.

Ehuruwäl Olof Henriksson Kyrckiwärd ifrån Talma låtit sin Swåger Per Henriksson Biörndaler med Pål Persson och Per Persson Inga, lagligen inkalla, för det de förwägrat honom andel af et räfskin som de til Borgerskapet försålt för 16 dlr. Kmt. Likwäl som berörde Perssoner nu tilbiuda honom med stämningzpenningarne in beräknade 4 dlr. 16 öre Koppmt., blef denne stridighet dem emillan aldeles uphäfwen samt medelst handa band på alla sidor stadfästet, som uppå begiäran i Rättens protocoll til framdeles efterrettelse här medelst influtit blef, hwilket parterne tydeligen före-tålckades.

8.

Det har denne Rätt wid förledne års Winter Ting härstädes som be-

rörde protocoll omförmäler uti dess 28 §. före haft det af Anders Andersson Matti ifrån Kattisjerf anhängige gjorde Klagomålet öfwer Mikkel Andersson Pallias dersammastädes, för det denne sednare åtskillige gånger skall tillagt honom gårtiufnad, medelst det han beskylt honom at hafwa slachtat en Norskmans Ren Koo

Original side 865 b:

1729

helgamässtiden wid Wästersiön, hwar wid kiäranden påståt det måtte berörde Mikkel Andersson Pallias lagligen plichta, och han der hos wederbörligen befrias ifrån sådan ärerörig tillagd beskyllning; hwar emot bemte. Mikkel Andersson Pallias påståt at han icke allenast skall med egna ögon sett när Anders Andersson Matti förenämde giärning giort, utan förmenar sig och kunna honom sådant öfwerlygga förmedelst witnens intygande och i synnerhet Handelssmannens ifrån Torneå Stad hr. Henrik Lyträi med några andras, hwilka Perssoner som de widh förenämde Ting intet woro närvarande än mindre instämde, har Härradz Rätten til detta Ting samma mål blifwit föränlåten at uppskiuta och til dess de då här öfwer kunnat blifwa hörde, hwarförinnan Rätten förmodat at förenämde Slächtingar och Syskonnebarn kunnat komma til någon Christelig förening med hwar annan.

Men som Rätten nu har inhämtat wederspelet i så måtto at parterne å begge sidor påstå sit andragande och utsago, warandes och Rättens arbetande här wid fåfång at med goda kunna afstilla denne wederbörande emillan upwuxne striden, hwar wid Mikkel Andersson Pallias begynte wisa sig otidiger och med serdeles oliud sin utsago förfächta, at Rätten dymedelst blef föränlåten för slika oanständigheters widare utöfwande, at belägga honom med 24 öre Smtz. näpst ex argument. Cap. 43 Tingm. B. L.L. Likmätigt den 38 §. af Calmare Recessen år 1483.

Ty blef uppå begiäran och efter Mikkel Anderssons påstående förenämde handelssman Lyträus framkallad som efter parternas å begge sidor upgifne Edgång och utan anført Jäf afhördes, berättandes han sig hafwa Kiöpt år 1730 af Anders Andersson Matti åtskillige Renshudar dels råachtiga dels tårra

Original side 866 a:

men skal intet kunna säya med någon wisshet antingen de warit Mattis egna, skickade med honom elr. stulna, samma winter då Lyträus warit til Enoteckis Ting och Marcknad skal fuller Anders Andersson Matti som då warit dess wärd fört honom efter låfwen renkiött af en slachtad Renkoo jämwäl och en hud med, men som den samma warit aldeles rå och full med Gurmhål skal han intet den samma emottagit utan gifwit henne ägaren tilbakars, hwar emot Anders Andersson Matti på giort aftal tilstält honom halft Lispund Renost, skolandes i så måtto intet kunna intyga om samma Renko warit låf- elr. olåfligen dräpen,

icke heller skal han den gången förmärckt efter Mikkel Pallias utsago någon torr hud, mycket mindre skal han sig erhindra kunna, det berörde Mikkel Pallias då någon tårr hudh af honom begiärt til året efter, som han icke heller något för honom uptächte om en sådan olåfligen slachtat Renko och dess afflådde hud.

Beträffande den omständigheten at Mikkel Andersson Pallias som varit dess raide dräng samma år, skal uti Hudan Antis gård i Öfwer Torneå Sochn tagit en tårr hud och den samma inwecklat uti et Segell, så förmäler Lyträus fuller wara sant, om hwilken Mikkel Pallias doch ingen omständighet skal förmält, såssom den icke heller varit samma hud som Anders Andersson Matti honom tilhanda förde med det omrörde färska Renkiöttet emedan han henne strax tilbakars lefwererade emot det föremälta halfwa Renostpundet och mera förmäler han sig intet hafwa i denne saken at berätta, utan begiärade at som han förmedelst detta witesmålet blifwit en dag hindrader ifrån dess handell, at Rätten wille honom derföre rättwisligen af den Succumberande parten tilerkiänna 3 dlr. Kopmt.

Original side 866 b:

som på begiäran ad notam tagit blef, hwar på han och afträdde.

Sedan förekallades den af Mikkel Andersson Pallias påberopade Nämndemannen Henrik Mikkelsso Biörndaler som i lika måtto ojäfachteligen, efter på begge sidor upgifwen Edh afhördes, och berättade han det honom intet witterligt wore at Anders Andersson Matti skal olåfligen slachtat någon Dansk mans Rendiur wid Wäster Siön, afträdandes der på som han intet mera hade at säga i detta målet.

Ytterligare framstältes af swaranden til wites Per Persson Inga ifrån Talma, hwilken utan anført Jäf Edeligen blef afhörder, förmäländes der på at han för 3 år sedan trenne dagar efter Andersmäss skal rest med sin Swärfader Anders Nilsson Walkia til Anders Andersson Mattis by medan de ännu lågo på andra sidan fiällryggen, då Anders fuller intet något slachtat, men berättade för honom at han något förut och innan de ankommo skall dräpiti twenne Ren Kor som Per intet kan säga antingen de varit honom sielf tilhörige eller någon af de danska undersåtarne, och som han intet mera hade at berätta tog Per Persson Inga der på afträde.

Som nu intet mera war af parterne at påminna uplästes föregående wites intygande och lades Saken der å til Rättens närmare öfwerläggande, hwilken stadnade i följande Resolution och utslag. Emedan som Häradz Rätten af de bibrachte omständigheter och påberopade wites Edeliga utsagor, intet kan finna något skiäl til Mikkel Andersson Pallias, Anders Andersson Matti tillagde beskyllning, eller at någon af de slachtade Rendiuren flädder och försälder Ren hud kunnat igenkiännas wara främmande eller danska lappar tilhörig.

Ty förstår Rätten detta Mikkel Anderssons

Original side 867 a:

påstående och utsago icke annorlunda än för en ärerörig och förklarande obewislig beskylning, hwilken han emot alla warningar och föreslagne wilkor ey welat rätta och återkalla; hwarföre och i anseende til alt sådant pröfwar Rätten för skiäligt at belägga Mikkel Andersson Pallias med 40 mrkr. Smt. efter det 20 cap. Tingm. B. L.L. som och bör ersättia handelssman Henrik Lyträus dess tidspillan med 3 dlr. Koppmt. samt kiäranden förnöya uti et för alt med 1 dlr. 16 öre Dito, blifwandes för öfrigt Anders Andersson Matti oskyldig förklarad i detta honom af Mikkel Andersson Pallias tillagde ärerörige målet, hwilket Parterne tilbörligen företälckades och erlade Mikkel Pallias strax böterne med den honom ålagde skadeståndz ersättningen til wederbörande som här igenom antechnat warder.

9.

Ehuruwäl efter denne Rättens Interlocutorie Resolution år 1731 som protocollet §. 7 utwisar, Morten Jönsson Wittangis Enkla hor sak uti wederbörandes närwaro hade bordt wid nästförflutne Ting föratagas, så woro doch inga af dem då tilstädes utan instälte sig nu berörde Morten Jönsson med hustrun Anna Olsdotter samt Styf Sonen Nils Olsson och på Qwinnos Personen Malin Madsdotters wägnar såssom fulmächtig Nämdeман Morten Mortensson i Lainio inhämtandes Rätten at då Malin Madsdotter tiänte för Piga år 1727 hos Morten Jönsson Wittangi at denne Nils Olsson då skall fylt 15 år samt efter Kyrckioherdens wyrdige och Wällärde hr. Johan Tornbergz lemnade attest af den 17 innewarande Månad 1733 Läser sina 6 Christendoms stycken men intet i bok, som sedan han om Edens wiht och swära answar, ojäfachteligen med hand å bok Eden aflagt, följande uti denne saken anförde, Neml. At han ständigt warit hemma hos sin Moder och Styffader, då Malin tiente hos dem, skolandes förmärckt et särdeles gåt förstånd emillan berörde Piga och Styffadren, så at de icke allenast alltid fölgz åt allena, så åfta Lägenhet och tilfälle gifwitz til några sysslor utom

Original side 867 b:

gården, oanset Nils Olsson med Brodren tilbudit sig at följa med men fåt afslag, utan skal han och förmärckt at Styffadren kyst pigan några gånger, samt om helgedagarne legat i en säng tilsammans, hwilket alt förorsakat dess Moder åtskillige sorger och der hos eftertänckelig owäsende dem emillan; Men at Styffadren wärckeligen plägat Kiötzligit omgiänge med berörde Piga förmäler han sig intet kunna säya, doch skal han med kläder och föda wackert skaffat henne allena hem til Jonuswando hwarest hon slächt och anhöriga

hade, innan års tiden blef ute, men hwar af sådant här flutit skal han intet kunnat förstå, och mera förmåler han sig intet hafwa at berätta utan tog afträde.

Detta med de uti förra protocollen denne saken graverande omständigheter, blefwo med eftertryck Morten Jönsson Wittangi förestälte, som doch alt sådant oachtat ständigt nekade til den af henne bekiände Kiötzlige beblendelssen, påståendes alltid sin oskuld, såssom han och för slikt bråtmål tilförne aldrig blifwit Lagförder, med erbiudan nu som tilförne at med Edh få befria sig ifrån denne tillagde beskyllningen.

Altfordenskul resolverades som inga flere skiäl och omständigheter i denna saken woro at tilgå eller af wederbörande föredragas kunde, det Morten Jönsson Wittangi enligit det 19 cap. Tingm. B. bör sig ifrån denna beskyllningen til nästa Ting Edeligen befria och i så måtto saken ifrån sig lägga, så wida de Edeligen afhörde witnen icke allenast intyga sig hafwa sett det han Kyst Malin Madsdotter, legat om dagen tilhopa med henne i sängen, skaffat henne med skiutz nödig fohlenskap och Matwaror hem till sin ort sedan owäsende för dess opförande med pigan blifwit emillan honom och dess hustru, hwar til kommer at han i twänne Tolfmäns och Kläckarens närwaro skall swarat Kyrckioherden hr. Johan Tornberg på tilfrågan, det

Original side 868 a:

han intet skulle kunna swärja sig fri för beblendelssen med oftanämde piga, utan skal och Maria' bebudelse tid 1728 strax efter at han fört henne hem och sedan talet begynte gå om detta lägersmålet, så godt som med allom begifwit sig öfwer til Norjet, hwilket han tilförne intet warit waner at giöra, kommandes och intet tillbaka för än 1730 til Juhl, sedan Malin Madsdotter redan för dess förbrytelssse wederbörligen och til alla delar plichtat, som Häradz Rätten alt pröfwar wara så kraftiga skiähl och liknelsser emot honom efter den 12 och 13 Regl. angående Laga process, ransakning och domb af Kongl. Maytz. förordning den 2 Martii 1683, hwilket honom med wederbörande tilbörligen företälckat blef.

10.

Ehuruwäl Lappländaren Per Thomasson Rik ifrån Caitom instämt Knut Persson skickarens måg dersammastädes för det han skall uti Sautzjerf och detta Tingzlaget honom beskylt för tiufwerie i närwaro af Häradz Tolcken Mikkel Jönsson Stålnacka, Olof Jönsson och Erik Karlsson likwäl som berörde Knut sig icke infunnit, utan dy-medelst förorsakar Per Thomasson denne saken för den låflige Häradz Rätten i Jockmock emot honom at utföra, och det skall falla honom för swårt at skaffa berörde witnen dit. Fördy begiärar han denne Rättens bewis öfwer deras intygande i detta målet,

hwilka sedan de blifwit förestälte och befinnes wara redelige och beskiedelige Män Lät Rätten deras enhällige utsago i denne saken inflyta, det förewekne höstars några dågar efter Anderssmäss uti Stålnackens gård, skal Per Thomasson Rik och Knut Persson begynt at Kifwa, säyandes Knut Persson du är min Rentiuf, och som Knut nappat i wänstra armen på Per Thomasson skal han sagt om dess mud, at Kalfskinnet satt i samma Armen, hwarpå Per Thomasson Rik

Original side 868 b:

kallat förberörde Perssoner til witnes, med förbehål at Knut Persson honom ersätta bör dess tidspillan och Rättegångz expenser som han nu uti et för alt opräknat 6 dlr. Kmt., hwilket uppå be-
giäran extraherat warder. Juccasjerfwi den 18 Januar. 1733.

11.

Under det Rätten hade för händer åfwanstående sak, inkom Laplän-
darne Thomas Olsson Noti ifrån Lainio och Anders Andersson Matti
ifrån Talma i Tingstufwan föröfwandes et ansenligit buller och
owäsende medelst Sorl och högt tal, så at de sig icke ens der-
utinnan rättade Oachtat de der om af Rätten några gånger blef
warnade. Ty erachtade Rätten skiäligt at belägga dem hwar för sig
med 24 öre Smtz. böter Rättarnes Ensak efter det 43 cap. Tingm.
B. L.L. samt den 38 §. uti Calmare Recessen af år 1483 som dem
wederbörligen företälckat blef, hwar på de och strax de ådömde
Sakören ifrån sig Lefwererade.

12.

Sedan Lefwererades til Tolfman Mikkel Henriksson Matti uppå de 2
lod af Silfwerbältet efter framledne Olof Henriksson Nyman, som
efter nästledne års §. 39 uti Rättens protocoll war obetalt, con-
tant 2 dlr. 11 öre elr. En Specie Carolin, närwarande Nämde mannen
Henrik Kiemileinen, Tolcken Mikkel Jönsson Stålnacka, Anders An-
dersson Matti, drängen Nils Larsson Soot samt arfwingarne berörde
Mikkel Henriksson Matti, änckan Magga Thomasdotter, Per Olsson
Samma, Norska Mannen Daniel Thomasson, Olof Samuelsson, Nämde man
Mikkel Henriksson Biörndaler, Hans Larsson Gunnar och Anders An-
dersson, blifwandes då aftalat at Kittelen som står hos Länsman
Pära skal lefwereras til änckan Magga, de 10 Caroliner som stå
hos Bårgaren Jakob Nystedt skall Jon Mortensson Nutti utfordra
och lefwerera til Kyrckio-

Original side 869 a:

herden hr. Johan Tornberg, samt hwad
öfrigt ännu restera kan uppå det i Taka Mans händer stående Silf-
werbältet så skall dom hafwanden lefwerera 6 lod sölfwer til Eno-
teckis arfwingarne eller Hans Jonsson Lind, blifwandes för öfrigt

af förenämde arfwingar gåt och riktigt ärkiänt det som är wordet lefwererat efter förledne års åberopade protocoll och des 39 §. som här medelst til framdeles efterrättelsse antechnat warder.

Beträffande En Silfwerskål som arfwingarne förmena sig hafwa bordt få del i, så har Rätten tilförläteligen inhämtat af 1724 års protocoll och dess 4 §. at den samma blifwit wederbörande tildömder, hwilka sedan de erlagt de framledne Olof Nyman ålagde böter, wärckeligen hafwa den samma åtniutit och upburit, så at dess nu intet med skiäl kunna här öfwer något klander anföra, hwilket tydeligen wederbörande företälckat och antydt blef.

13.

Oanset nämde man Mikkel Henriksson Matti med mågen Knut Knutsson wederbörligen inkallat Lappländaren Olof Pålsson Nirp ifrån Lainio för det han nästledne sommar skall suttit olåfwandes med sina Renar och hushald wid dess stabur elr. Aita, hwarest för dem tilhopa rächnat skal wara bortkommit åtskillige matwaror samt en del not och nät med wuotraip, hwilket de tilsammans wärdera för 9 lod eller 18 dlr. Koppmt., så företrädde doch parterne anförandes at de härutinnan kommit så wida öfwer Ens, det Olof Pålsson Nirp til bibehållande af god och Christelig sammanlefnad och i betrachtande at han utan wederbörandes tilstånd sig der uppehållit ersätter förenämde Tolfman i anseende til dess tagne skada 8 dlr. och des måg Knut Knutsson 4 dlr. Koppmt., hwilken förlikning de på alla sidor med handaband confirmerade och så wida Olof Pålsson Nirp igenom Brukz Sedell den 12 Januar. innewarande år på 7 dlr. Koppmt.

Original side 869 b:

strax här til en god begynnelssse gjorde med försäkran at de öfriga 5 dlr. innan Marcknadens slut skulle blifwa erlagde, betygade En och hwar här öfwer sit goda nöye.

Fördenskul och näst det Häradz Rätten wid detta parternes fria och betänckta öfwerenskommande bero lät, pröfwade och Rätten för skiäligt, at det samma på giord ansökning icke allenast i protocollat låta antechna wederbörande til framdeles rättelsse och åstundad laga säkerhet, utan och til desto ofelbarare efterfölgd i förmågo af 1695 års Kongl. process Ordningz 23 §. med Laga domb stadfästa.

14.

Sedan företog Häradz Rätten den af Nämde man Jöns Andersson Pingi til nästledne Ting instämde, och då för Mikkel Pålssons lagliga uteblifwande ey föredragne sak, bestående der uti at Mikkel Pålsson som eljest under Kattiswuoma skal wara skrifwen 1731 om hös-

ten skal olåfligen bebodt dess skatteland och Aitaställe wid Tingewara i så måtto at han på en halfmil när där en till sig med all sin boskap nedersatt, hwar på han förmäler sig ståt i mistning af åtskillige Persedlar och matwaror sig bestigande til 20 dlr. 12 öre Koppmt.

Så ehuruwäl Jöns Andersson Pingi förmenar at Mikkel Pålsson derföre häfta bör emedan dess måg Anders Amundsson uti Olof Johansson Tulckz närwaro i Tingewara funnit berörde höst under Mikkel Pålssons båt En fieredels mil ifrån Staburen belägen och wid en träsk strand opstiälpt, åtskillige honom Pingi tilhörige Persedlar, såssom 3ne str. fet kårffwar, 2 Wuotraip, 4 Karckar alla utur dess stabur bortkomne, hwaröfwer berörde Olof Johansson Tulck i wederbörandes närwaro afbörder blifwit uti Edstad.

Likwäl emedan ofwannämde Mikkel Pålsson förmäler sig intet kunna förstå huru wida Pingis tilhörige saker kommit under hans båt, såframt icke

Original side 870 a:

någon omild menniskia skaffat dem dit uppå hans answar och honom til gravation, emedan han tilstår sig inte haft wederbörandes Låf at sittaa på Landet der omkring med boskapen, hwarföre Pingi dessutom fordrar ersättning med 6 dlr. Koppmt., kan Häradz Rätten intet finna sig befogad at påläggia Mikkel Pålsson någon wärjemåls Edh, än mindre wid så beskaffade omständigheter för något snatteri ansee, doch som han widgår sig utan Låf och minne hafwa nyttiat annars land och målbete, erachtar Rätten skiäligt at likmätigt det 10° och 11 cap. Byg. B. L.L. belägga honom med 24 öre Smtz. bot, börandes han dessutom till nämde Jöns Andersson Pingi ersättia den tagne skadan med Sex daler Koppmt., hwarpå de igenkiände persedlar ägaren tilstältes och blefwo parterne för öfrigt i föremälte mål sålunda åtskilde som wederbörande tydeligen företålckades.

15.

Hans Larsson Gunnar som är farbror åt drängen Per Jonsson Gunnar, Hans Andersson Hanas Styf Son företrädde, begiärandes at få taga berde. Per Jonsson til sig med ägendomen som ännu kan wara i behåll efter dess framledne fader, befarandes som dess styffader nu kommit at dömas til döden, och Modren Brita Henriksdotter dessutom hafwer trenne barn tilhopa med Hanas samt ringa förmögenhet, det dess ägendomb skal komma at förskingras.

Ty som det är likmätigt Kongl. Maytz. lag och utgifne befallningar i synnerhet förmyndare ordningen af den 17 Martii 1669 §. 9 efterlåtes Hans Larsson Gunnar i närwaro af twänne främmande Män at emottaga berörde sin Bror Sons tilhörigheter och de samma honom Wederbörligen tilställa enär han til Laga ålder kommandes

---

warder, som på begiäran extraherades af Juccasjerfwi Tingställe den 20 Januarii.

16.

Sedan Lapländaren Olof Pålsson Nirp å denna sidan kiä-

Original side 870 b:

drängen Olof Henriksson Suup å den andra swarande, efter någon reciprocerað stridighet, omsider uti wänlighet bilagt den dem emillan yppade twistige sak, angående Olof Pålsson Nirp påstodde och sig til 20 dlr. Smt. bestigande ersättning efter inlefwererad Specification för den lidne skada uppå sina Rendiur han anförer sig hafwa tagit nästförweckne höstars igenom denne sennares olåfliga afträde ur Tiensten, och det i så måtto at bemte. Olof Pålsson Nirp, emot et försäkrat undfående af 26 dlr. Kmt. utaf drängen Olof Henriksson Sup al yttermera talan här utinnan sig aldelles afsade; Måde desse parter til framdeles afböyande af all befarad skada och ytterligare skilachtighet dem emillan uti denne händelsen som här åfwan förmäles, med hwar andra in för Rätta sluta och förafskieda, at såframt Olof Henriksson Suup intet skulle åstadkomma nu på en gång at betala sådanne 26 dlr. Kmt., så bör han doch årligen efter låfwen 6 dlr. do. mynt erlægga til dess at förenämde Summa aldeles Clarerad blifwer.

Fördenskul och som å ymse sidor intet vidare föregafz wara här wid at påminna; altså och jemte det Häradz Rätten wid denne Parternes träffade composition lät bero, blef och den samma så wäl som hwad de än ytterligare sins emillan afhandlat, angående betalningstiden, och här frammanföre berörte är, til framdeles efterrättelisse i Rättens protocoll antechnat.

17.

Handelssman Morten Brase ifrån Torneå Stad förmäler sig wara förlikter med Lapländaren Olof Olsson i Killingsoando, angående 63 aln. walmars giäld som Borgaren Anders Hafström nästledne år 1732 marcknadztiden til honom updragit i så måtto at bemte. Olof ersatt dess utlagde stämningzpenningar, samt låfwar at betala honom samma Walmar efter handen med godz, hwar medh som Olof Olsson åfwen nöyachteligen instämde så lät och Häradz Rätten denne saken der wid förblifwa.

Original side 871 a:

18.

I anledning af denne Rättens protocol hållit nästledne år och dess 20 §. angående en liten Silfwertumlare om 3 lod som Madame Stina Planting 1730 förlorat, men Enckan Elin Andersdotter eftergifwit före sällskap med dess farbror Son Anders Olsson påståt sig samma marcknadztid funnit här wid platzen i måneskienet emillan Borgare stugorne och der på honom i förwar gifwit hos norska Lappen från Wästersiön Nils Thomassons hustru Brita Henriksdotter, at de derutinnan nämde perssoner skulle sig til detta Ting iemte Elin Andersdotter infinna, samt der hos blifwa så föranstaltat at ägaren måtte komma til sitt igen förmedelst nämдемannen Jon Amundsson Labbas handräkning.

Så instälte sig fuller uppå Madame Stina Plantingz wägnar dess Man Rådman Wält. Jakob Isaksson ifrån Torneå Stad förmälandes at berörde Nämдемan med Per Nilsson Utza skall inhändigat honom nu besagde förgylta silfwertumlare, som han upwiste med dess bomärke under båttnen, hwilken de angifwa sig hafwa emottagit af förenämde Norska Man Nils Thomasson, hwilken likwäl intet är tilstädes än mindre hustrun och änckan Elin som först skal funnit den samma med farbror Sonen Anders, blifwandes sådant uppå förenämde Rådman begiäran i dess protocoll infattat, på det saken måtte widare komma at företagas, enär förenämde perssoner som nu äro frånwarande, kunna blifwa förestälte.

19.

Drängen Anders Andersson Landa och änckan Brita Andersdotter förmäla at de wilja ächta hwarandra, warandes intet mera i Sterbhuset til fångz efter dess framledne Man Olof Thomasson än som 4 Waiior, en Ren Oxe, en Orack, en gryta om 2 Kannor, Rana och gammal fäll, hwilket tilkommer Modran och dottren Au-

Original side 871 b:

nis om Sexton år, at dela sin emillan som fader Brodren Per Thomasson jämwäl intygar uti Jöns Olsson Seipis och norska Mannen Henrik Thomassons närwaro.

Fördenskull blifwer sådant uppå begiäran annoterat och til wederbörande Extraherat.

20.

Det beswärade sig Lappländaren Pål Jakobsson Stica ifrån Kattisjerf igenom hustrun Brita Andersdotter öfwer Jon Jonsson ibidem

för det denne sennare skal nästförweckne sommar Olofzmässtiden tagit ifrån dess by olåfligen och utan at något der om för wederbörande hafwa uptäckt dem aldeles owettandes en två års Renkalf, Orack kallad wärderader för 4 dlr. Kmt. hwilken Orack der på förmedelst berörde Jon Jonssons förwällande strypte sig, hwarföre han skal blifwit föranlåten at lemna skinnet med Kiöttet til Per Henriksson Biörndaler i Kattisjerf, påståendes fördenskul nu berörde hustru Brita Andersdotter, at Jon Jonsson icke allenast ersätter henne Oracken och dess tidspillan samt expenser med 6 dlr. Kmt. utan och för detta sitt framfarande Laga bestrafning undergår; hwar emot förenämde Jon Jonsson til sin ursäckt anföra mände, det han fuller af egit bewåg ingalunda således framfarit, utan der til blifwit föranlåten af omrörde Per Henrikssons anmodan som förmåt honom at skaffa sig dess förkomne Orack tilhanda ehwarest han kunde honom anträffa, meddelandes honom til den ändan Örmärcket och annan säker underrättelse, hwilket som han tyckte komma öfwerens med den ifrån Pål Jakobsson Stica hämtade Oracken, skal han oförripeln. hållit onödigt at för husbonden eller Madmodran uptäcka något der om, på det de icke måtte få tilfalle at sättia sig der emot och sålunda förwägra rätta ägaren dess tilståndiga egendoms nyttjande, förmenandes der hoos at märcket på Oracken warit rätteligen enahanda med

Original side 872 a:

Per Henrikssons, hwarföre han och uti dennes närwaro den afflåde huden framtedde, hwilken så wäl den samma som Kiöttet af honom emot tagit sedan Creaturet strypte sig.

Men som Rätten på närmare besichtning af de nämde Kiänneteckn och märcken på huden, intet finner dem stämma öfwerens med det upgifne Per Henriksson tilhörige märcke utan conformt och enahanda med Pål Jakobsson Sticas.

Ty förmedlades detta twistemålet parterne emillan så wida, at Jon Jonsson betalar Sticas hustru Brita Andersdotter en Ren Orack igen uti den igenom hans förwällande, bortkomnes stelle, med de der af förorsakade rättegångz expenser 2 dlr. Koppmt. och Per Henriksson Biörndaler som här til anledning gifwit och dessutom niutit skinnet och Kiöttet till godo, der emot hielper Jon Jonsson uti skadeståndetz ersättjande, blifwandes förenämde parter i så måtto på alla sidor tilfredzstälte, som dem tydeligen företälckades, hwar på de och togo afträde.

21.

Sedan förebrachte Kyrckioherden Ärewyrdige och Wällärde hr. Johan Tornberg skriftel. af den 20 innewarande Månad huru som Anders Nilsson Wit ifrån Sariwuoma hwilken med Gl. Jakob Andersson Labba ibidem nästhälne Tingz prädikan i måndagz eller den 15 Januarii

i Kyrckan något oliud förorsakat skall utan någon Rättegångz förorsakande godwilligt lefwererat til Kyrckan 24 dlr. Koppmt. och denne sednare 30 dlr. dito mynt, som bemte. Kyrckioherde behagat remittera til Rättens approbation.

Så emedan denne saken på stämningz längden intet blifwit angifwen ey heller någon klagande sig här til förmält, som kunnat gifwa Rätten anledning til någon ordentelig ransakningz anställande; Ty pröfwade Rätten wid så beskaffade omständigheter sig intet wara befogat at här med nu befatta utan låter saken wid detta Kyrckioherdens blåtta angifwande för denne gången bero, som ad notam tagit blifwer, hwilket

Original side 872 b:

med tiänlig åtwarning wederbörande företälckades.

22.

Lapländaren Per Nilsson Utza ifrån Sarivuoma beswärade sig öfwer drängen Lars Thomasson Noti från Lainio för det han nästledne wåras Erssmässtiden skal wårdzlösat sin tiänst och dess utom bortluppit och rymt ifrån husbonden innan rätten stämnodag, hwar igenom Per Utza lidit afsaknat på sina Creatur och Renar giörandes här öfwer en sådan med omständigheter bestyrckt berättelse som följer.

Sedan han 1732 fiorton dagar för Maria' bebådelse dag efter lap-parnes maner städzlat Thomas Olsson Notis Son Lars och gifwit förut åt fadren års Lönen med stedzlan twenne Ren Kor elr. Waiior och der til 2ne Specie Caroliner med giort aftal, at drängen skulle tiäna honom derföre året igenom til samma tid der på följande, skal Per Nilsson Utza efter Sex wickors förlåp sedan berörde dräng trädde i tiänst elr. förledne wåras befalt honom för de åliggande wildiuren skuld, en nat waka öfwer dess Creatur och Renar, hwar på han fuller begifwit sig til dem, men oachtat den faran som för handen war har han likwäl emot förmaning lagt sig at såfwa, så at boskapen långt öfwer den tiden kom at wara borta, som den eljest dageligen plägade wara hemkommen til Kåtan, hwilket förorsakade husbonden sielf at gå til marcken sedan han tagit mat med sig åt drängen, då han wid ankomsten träffade honom i godan roo liggandes och alla Rendiuren förskingrade. Sådant oachtat skall Per Nilsson Utza doch gifwit honom mat, medh erhindran at skynda sig äta och sedan wisa vägen til Renarne, hwilken mat drängen icke allenast intet emottagit, utan der til med swarade husbonden det han intet sielf wore förgoder at se efter dem; af hwilka Oanständigheter Per Nilsson Utza förmäler sig blifwit för-anlåten

Original side 873 a:

at höta med Kiäppen som han i händerna haft, och sålunda skynda på wärckställigheten af det som befalt war, men som Lars intet lät skräma sig utan gjorde en mine af motwärd, skall husbonden blifwit nödsakad at gifwa honom tre slag med den samma öfwer länderne, då fuller drängen begaf sig til fötters men icke dit som husbonden ärnade utan till Kåtan, hwarföre Per Nilsson nödsakades allena begifwa sig til wäg at söka dem, doch helt förgiäfwes den dagen innan han fick Jon Nilsson Landa med sig til hielp, som bodt der när intil och i dess granskap, ty Per Nilssons hustru skall legat i barnsäng, då han omsider fuller ertappat sina Renar doch skal han aldeles saknat 5 stycken af dem.

Enär husbonden war til byn hemkommen skal han fuller träffat drängen för sig der men intet fåt något gagn utaf honom mera, utan när husbonden förehullit honom det som passerat dem emillan i skogen, skal drängen gåt ut och itänt 5 stk. ackior för honom samt skakat Kiäppen och sagt til honom, nu reser iag min wäg, men Kom den Satan och tag lönen tilbakars, då han tagit skidor på fötterne och drog så sina färde utan at hafwa sedt honom för ännu. Hwarföre och ehuruwäl hans fader Thomas Olsson Noti låtit återställa honom den förenämde emottagne års lönen och stedzlan bestående i twänne Waiior och 2 Specie caroliner, så förmåler Per Nilsson Utza sig doch intet kunna wara der med nögder, utan påstår derjemte en års tienst af honom, för den igenom hans förwållande tagne skadan uppå 5 stk. Renar och 5 Ackior och laga bestrafning dessutom för de emot husbonden betygade oanständigheter, så wäl som derföre at han oskiäligen ratat husbondens mat och den intet welat emottaga och förtära.

Til genmäle härutinnan förekallades drängen Lars Thomasson Noti 20 år gam-

Original side 873 b:

mal som i så måtto sig ursäktade, at sedan han wachtat husbondens Renar en wicka, under hwilken tid han likwäl då och då skal få såfwa, skal han omsider blifwit uttröttader så at han råkat insomna wid Per Nilsson Utzas ankomst, doch så snart han förmärckte honom wara der skal han begifwit sig at leta Creaturen så at han intet emot renosten som husbonden tilböd honom at äta, utan swarade allenast det han ännu intet behöfde någon mat, hwarpå som husbonden begynte att slå honom med en stor Kiäpp, wisandes honom fanen i wall, skal Lars Thomasson gifwit sig at löpa hem til Kåtan i fruchtan at om han fördrögde längre hos honom i skogen torde han slå honom ihiäl, men sedan husbonden kommit hem och saknat några af dess Renar skal han ännu mera hugg fått så at han intet wiste annat än hans lif skulle i så måtto blifwa ändat, dy tog han tilflyckt om aftonen barfotad åt skogen och sedan han Lönligen skaffat sina skor til sig skal han blifwit föranlåten at sättia Elden på husbondens ackior at dermedelst upwärma sina

fråсна lemmar och fötter, emedan intet annat tynder för honom war at tilgå innan han fick Eld åt sig, sedan han war ifrån Kåtan utkiörder, men han skal intet länge fåt betiäna sig af samma Eld för än husbonden på skidor eftersatte honom med spiut i handen, aldenstund sniö ännu war öfwer alt, hwilken han med möda undslap fast han och war försedder med skidben eller Siwackor, begifwandes sig i så mätto aldeles bort ifrån Per Nilsson och hem omtränt Erssmäsdagen sedan han något efter Maria' bebådelssedag 1732 kommit til honom i tjänst, och som fadren strax der på återstält Per Nilsson den emottagne stedzlan och års lönen, så förmenar drängen Lars Thomasson at han intet skal wara befogad mera begiära, fast han af oförstånd kommit at rata husbondens mat och gifwit honom några Oan-

Original side 874 a:

ständiga ord som han doch föregifwer sig intet kunna minnas, utan hade det ålegat husbonden at ingalunda wisa drängen ifrån sig fast han i sanning mistat några Renar igenom dess wårdzlöshet hwilka han ännu förmenar sig kunna ersättia med en års tjänst eller lön, emedan han igenom Kläckaren Mikkel Johanssons intygan ifrån Enoteckis wil erhålla det han under warande års tienst hos Jon Guttormsson, Knut Johansson och Thomas Johansson dersammastädes, altid skal hos en och hwar af dem bewist sig trogen, redelig och beskiedelig, så wäl som hos Johan Amundsson et år, Per Larsson Simma et dito, Nils Persson Perfwi Pieti et år och Nils Henriksson Pallocko dito, alla ifrån detta Tinglaget, som jämwäl enhäueligen det besannade, och skal efter meranämde Lars Thomassons utsago på alla de åren tilhopa berächnat, icke slitit och utsåt så mycket ondt som han på några wickor erfarit hos denne sista husbonden, medelst dess föröfwade stränghet och slagzmål, doch bekiänner han sig intet blifwit der af wanför eller lyte fått.

Här emot regererade husbonden Per Nilsson Utza at han aldrig warit waner sålunda förfara med sit tienstefolck utan skal blifwit der til twungen af denne Larses motwillighet och åtskillige skadar som han förorsakat honom under hustruns barnsäng och opasslighet, skulle och wäl intet mera åstunda honom i tjänst, så framt han på annat sät någorlunda wille ersättia dess lidne afsaknad.

Så ehuruwäl Rätten intet kan förstå af drängens limiterade utlåtelsse at han skal straffat husbondens mat och med några Oanständigheter honom bemött, som icke eller Jon Nilsson Landa efter upgifwen Edh något här om anföra kunnat, mera än 5 Renar warit borta för Per Nilsson Utza enär han hielpte honom at söka de samma, hwilken skingring han förmenar hafwa förorsakatz af drängens mindre achtsamhet än wara borde.

Ty, så wida husbonden, efter drängens föregifwande

Original side 874 b:

skal wist hon-
om ur tiensten, hwarpå han och sig derifrån aldeles begifwit, utan at hafwa blifwit honom återbuden med twenne någranna witnen, och drängen äfwen tilstår sig igenom dess wårdzlöshet hafwa förorsakat husbonden i sanning någon skada på Renar som han med en års tienst förmenar sig kunna ersättia, Resolwerades, Emedan som drängen Lars Thomasson Noti hwilken luppit ur tiensten ifrån sin husbonde Per Nilsson Utza innan laga stämmodag och så gåt som andra månaden af dess stadgade tjänstår, redan tilståt dess husbonde den af fadren emottagne års lönen samt stadgepenningene, Så åligger honom icke desto mindre för den skada som husbonden igenom slikt dess förrymmande och eljest ertedde wårdzlöshet, förnummit, at honom tilfridzställa med tjänstgörande et år utan löns åtniutande, likmätigt Tienstehions förordningen af den 6 August. 1723 och 15 cap. B.B. L.L. warandes omtänckt at såframt han icke sielf will tråda i tiensten, at skaffa en annan i sitt ställe.

23.

Såssom Gl. Länssmannen Per Jonsson Pära befinnes ärklös, Siuk och bräckelig til at vidare förestå den här tils anförtrodde beställningen; Ty blifwer af wederbörande Almoge utsed och föreslagen Nämde man Jon Henriksson Hänte ifrån Sariwuoma, hwilken af Häradz Rätten för dess bekante flit, skickelighet och rättwisa nu blifwer antagen till Högwälborne hr. Baron och Landzhöfdingens nådige gådtfinnande, enligit Kongl. Maytz. Resolution på Allmogens beswär af den 25 Maii 1720 §. 24.

Här på ransakades upbördz längden Man ifrån Man efter den af Befalningzn. Wälbetde. Petter Pipping ingifne Specificationen och som den befans richtig; Ty blef han efter Kongl. Maytz. allernådigste förordningar tilböriligen Verificerad.

Sedan blef til Nämde männen härsammastädes utlefwererat 1732 års Sakören på deras del 29 dlr. 23 öre Koppmt. så at hwardera bekom sin anständighet och del efter Kongl.

Original side 875 a:

Maytz. förordning den 6
Juli 1720 §. 2, som här igenom annoterat warder til framdeles efterrettelse och säkerhet.

24.

Sluteligen tilsades Almogen, at som de för en tid sedan upburne Sochne penningarne nu mera åtgåt til de publiqve husens förnödenheter, nästkommande ting af hwar rök kommer at lefwereras 18 öre

Koppmt., hwar af Spögubben Henrik Henriksson som förbättrat Tingstuguhusen först kommer at undfå sin betalning, nemln. 6 dlr. 16 öre Koppmt.; Ty böre samteligen wederbörande wara omtänckte at hafwa så mycket til handz enär påfordrat blifwer, som wederbörigen företälckades. Actum ut Supra.

På Häradz Rättens Wägnar
Carl Sadelin

Original side 875 b:

Anno 1733 den 25. 26. 27 och 29 Januarii höltz ordinarie Häradz Winter och Wår-Ting samt laga Rättegång med Almogen af Torne Lapmarck och Enoteckis Tingzlag uppå dess wanliga Tingställe i närwaro af Tolcken Mikkel Jönsson Stålnacka samt Edsworne Nämдемән.

Mons Eriksson i Sondowara
Anders Persson Jounus
Jon Guttormsson Lainiowuoma

Johan Johansson i Rounulla
Guttorm Guttormsson Rowawuoma
Henrik Wassara

1.

Sedan Tingzprädikan blifwit hållen samt Ting med Tingzfreden efter wanligheten tilböriligen blifwit för allmogen afkunnat, är samma Kongl. förordningar här almänt företydde som wid Juccasjerfwi Tingställe publicerades, hwar på man sig will hafwa beropat som woro de här äfwen Specificerade. Hwad nu menige Man så af detta Tingzlaget som de öfriga uti Jurisdictionen sig förklarar öfwer brännewinetz förbud i Lapmarcken af den 6 Decembr. 1732, så är det altsammans infört och Observerat wid Kittilla Tingställe i Kiemi Lapmarck § 1. som här nu allenast ad notam tagit blifwer.

2.

Sedermera blefwo de angifne stämningarne kundgiorde och upropade samt parterne efterfrågade om de sig infunno jämwäl Gudztiensten biwistat hafwa, blifwandes almogen der hos tilsagd at wid nästens upbärande ännu angifwa hwad de uti et och annat mål, kunna hafwa at beswära sig öfwer, hwar på följande saker afhand-

Original side 876 a:

lade blefwo.

3.

Det beswärade sig Lapländaren Jon Hansson Lind å egne och dess hustru Elin Jonsdotters wägnar öfwer Per Andersson Pilto ifrån Rounulla för det han nästafweckne Walborgmässtid elr. sistle. Maii månadz begynnelse icke allenast skal giort dem intrång uppå mulbetesmarcken Kummawuoma elr. bostället wid Ombiwuoma utan och wid samma tilfälle öfwerfallit berde. dess hustru med hugg och slag så at hon blifwit blå och blodiger samt der jemte honom sielf med samma tractamenter bemöt, och fördenskul påstår det måtte han intrånget och förorsakade skadan samt rättegångz och annan omkästnad åtminstone med 20 Wåg förnöya och plichta efter lag til följe af denne Rättens Resolution den 28 Januarii 1725

öfwer detta dem emillan med dess framledne fader stridige bostället, samt för dess oförswarlige upförande emot honom och dess förenämde hustru äfwen laga bestrafning undergå.

Här emot förmälte Per Andersson Pilto at som Jon Hansson Lindz hustru wid inträdet i dess Kåta begynt träta på dess hustru Elin Mortensdotter öfwer deras ankomst med Rendiuren til Kummawuoma, hwar til han jemte Lind efter åberopade Häradz Rättens Resolution skal wara lika berättigad, och hon dymedelst gjorde ofred i dess hus, skal han icke kunnat undgå at skiäligen näpsa henne derföre efter som hon förtiänte och Jon Hansson Lind med som inmängde sig uti hustruns otidigheter hwar öfwer han beropade sig til witnes uppå Hans Johansson Joha, Guttorm Rasmusson och Per Thomasson Nirpis hustru Kirstin Guttormsdotter.

Jon Hansson Lind erkiände äfwen med sin hustru förenämde perssoner giltige til witne, anförandes der hos at han utaf tilfälle kommit til Per Anderssons Kåta

Original side 876 b:

efter som de intet bodde långt ifrån hwar andra och Renarne desutom på begge sidor luppit tillsammans och giort en stor oreda, när han ingången hos honom skal han intet mera igenkiänt sin hustru som warit all öfwer blodiger, hwarföre han skal fåt tilfälle at fråga Per Andersson Pilto, hwad de hållit för wäsende som de på alla sidor warit nychtra då Pilto intet swarade uttan nappade til Kiäppen som legat brede wid honom wiljandes der med stöta Jon för bröstet, men en af förenämde witten nemligen Guttorm Rasmusson skal nappat i Kiäppen med honom och så länge hållit at Jon sluppit på dören, warandes sålunda intrånget på Kummawuoma sielfwa uphafwet och begynnelssen til denne trätan och owäsendet.

Och emedan parterne öfwer detta anbringande å begge sidor erkiänt förenämde perssoner för ojäfachtiga, afhördes först Hans Johansson Joha efter på alla sidor opgifwen Edh som berättade, at han 1732 i begynnelssen på Maii månad och sedan Per Andersson Pilto flyttat til Kummawuoma, hwarest Jon Hansson Lind något tilförne nedersat sig, skal Kommit till berörde Piltos Kåta i sällskap med hustru Elin Jonsdotter som icke långt der ifrån bodde, då hon begynte på at tala med hustru Elin Mortensdotter om deras Renar som blifwit sammanblandade wid Kummawuoma, doch utan at de giort något owäsende här öfwer sin emillan elr. at Pilto lagt något ord der til, för än han nappade opp Kiäppen åt henne och i det samma gaf henne twenne slag öfwer ansichtet med Knytnäfwan, der på skal Elin begynt tala något högre, säyandes det Pilto skulle wäl minnas sådant en gång, emedan Gud hiel-

Original side 877 a:

per dem fuller til rätwisn

ifrån slikt wäsende, då han åter slagit henne twenne slag med handen så at hon fåt 3 blodsår på näsan, öfwer ögat och på Kindbenet, emedlertid Kom dess Man Johan Hansson Lind i Kåtan säyandes til Per Andersson Pilto, hwarföre hålla I sådant wäsende nychtra, då Pilto tagit Kiäppen af Guttorm Rasmusson och wille stöta Jon Hansson för bröstet der med, men skal intet förmärckt at han sådant fulbordade fast än det war ditåt, emedan berörde Guttorm Rasmusson sådant styng sökte at förhindra och tog Pilto bak ryggen öfwer armarna, och som de alla der uppå begifwit sig ut gienom dören, skal oftanämde Pilto slagit hustru Elin twenne slag med Kiäppen öfwer Ryggen och Jon Hansson twärt för bröstet et slag med samma Kiäpp, mera föregaf han sig icke äga at uti denne sak wid handen gifwa.

Sedan förekallades Per Thomasson Nirpis hustru Kirstin Guttormsdotter som jämwäl efter opgifwen Edh igenom dess tolck nämde mannen Mons Eriksson anförde, at hon warit hos Per Andersson Pilto wid Kummawuoma då hustru Elin Jonsdotter förweckne Maii månad inkommit i dess Kåta och begynte at tala efter förrättad hälsning med hustru Elin Mortensdotter om samma Land Kummawuoma doch utan någon olåt eller träta skolandes Pilto suttit och hört derpå, men som man minst förmodade, skal han gifwit Jon Hanssons hustru några Örfilar så at hon kunde förmärcka blod komma, hwar på wittnet som suttit och lutat sig på sängen, wänt sig ifrån dem och til wäggen, wiljandes intet see der uppå efter som hon förmärckte sig wara hafwande och i sidsta dagarna hörandes doch et farligit owäsende dem emillan sedan Jon Hansson äfwen war inkommen och Kåtan således full med folck, men sedan de alle

Original side 877 b:

wore farne på dören skal hon äfwen gåt efteråt så wida der utanföre någon skal warit, då hon intet annat förmärckte än at Guttorm Rasmusson ledt Per Andersson Pilto til skogen, wid hwilket tilfälle hustru Ella Jonsdotter nappat Pilto i håret och hans dotter Ingrid fick henne igen i hårluggen så at de alla fyra fallit i en hop, Som Pilto sluppit der ifrån skal han gåt in i Kåtan och satt sig, då Jon Hansson med Guttorm Rasmusson kommit der utanföre och mante honom ut säyandes, Kom hit du Kiäring Konungh, men Pilto skal doch intet gått, hwar på detta wittnet med sin Tålck tog afträde.

Här på förestäldes den til wittnesmål erkiände Guttorm Rasmusson och sedan han efter Jon Hansson Lindz begiäran aflagte den wanliga wittnes Eden med hand å bok, blef han serskilt examinerader efter tiänlig giord förestälning, berättandes som följer: 1732 i begynnelssen på Maii Månad skal han Kommit til Jon Hanssons by som då wistades wid Kummawuoma at fordra sin Sons Lön som och tiänt honom [?.] som bewända, som han nu giästat der en wecka kom Per Andersson Pilto dit flyttandes med sin [?.] Renmacht, hwarmedelst Renarne Kommo för Jon Hansson at skingras och blandades hwar om [?.] Til at förekomma sådant oskick skal hustru Elin

Jonsdotter tagit Hans Johansson Joha med sig såssom främmande Man och gåt på en örckedag till Per Andersson Pilto, hwarest som hon drögde något skal Mannen Jon Hansson Lind om aftonen gått dit och tagit detta witnet med sig. När de woro inkomne och Jon Hansson förmärckte dess hustru wara all öfwer blodiger, skal han sagt til wärden i huset efter föregången hälsning, hwarföre hålla I et sådant wäsende? då Pilto nappat Kiäppen af witnet wiljandes med honom

Original side 878 a:

stöta Jon Hansson för bröstet, men witnet skal sådant förhindrat och fåt Kiäppen ifrån honom, der på de alle begifwit sig ut på dören, kommandes Pilto efter med en annan Kiäp i handen och slog då hustru Elin två slag, som han tyckte öfwer ryggen och Jon Hansson två slag öfwer bröstet, hwar på Elin fick Kiäppen af Pilto och gaf honom der med et drag öfwer hufwudet Knytandes sedan händerne i dess hår, emedlertid skal wittnet arbetat Kiäppen ifrån Pilto och frästade sit bästa at skilja dem åt, då han förmärckte at Piltos dotter Inga hängde hustru Elin i håret, som förorsakade honom nytt arbete, emedan de alle lågo uti en Knippa innan han kunde å nyo reda desso ifrån hwarandra. Så snart Pilto kommit på fötterne igen skal han begifwit sig til Kåtan Och kom den aftonen intet mera uth, ehuru Jon Hansson Lind trätta på honom för det han så illa skamferat och slagit dess hustru.

Nämde man Jon Guttormsson ifrån Lainiowuoma förmälte utan anført Jäf och upgifwen Edh, at han efter Jon Hansson Lindz anmodan skal fiorton dagar omtrant efter åt besichtigat hustru Elins åkomma, då han förmärckt henne haft twenne sår och några blåfläckar i ansigtet, så at han kunnat förstå det mycken blod luppit af henne, fast än han icke sedt uppå sielfwa actionen och Kampen.

På tilfrågan bekiände Per Andersson Pilto at Jon Hansson Lind suttit wid Kummawuoma med sine Rendiur innan som han kom dit flyttandes til sin bod och stabur, och sedan förenämde protocoll med de afhörde witnens berättelsser blift. tilbörligen utan vidare giord påminnelsser företydde, de stridande ey eller något mera til sakens ytterli-

Original side 878 b:

gare uplysning förebringa wiste lade Rätten dessa mål til närmare öfwerwägande. Och ehuruwäl af de förhörde witnens berättelsser med Per Andersson Piltos egit widgående är at inhämta, det Jon Hansson Lind tilförne suttit wid Kummawuoma, men swaranden sedermera dit ankommit med sina Rendiur som fuller kunnat förorsaka någon oreda bland Creaturen wederbörande til olägenhet, Häradz Rätten nu mera skulle, til förekommande af vidare irring och tidzens längre utdräckt, wilja Jon Hansson Lind uti dess ytttrade åstundan för intrånget och anna orsakad skada, berörde 20 wåg angående wilfara; Likwäl som denne Rättens åberopade Resolu-

tion af den 28 Januarii 1725 sålydande.

Ty blef Resolverat at hwar och en efter Landzens bruk och sedwäno behåller sit wanliga Kåställe wid berörde Kummawuoma och tillsades parterne at wider botum som lag förmår intet fördrista sig den andra hädan efter oroa, doch bör synder å innan nästa Ting anställas af de här ofwanföre nämde opartiska män, nemln. tolfman Olof Persson Heika, Kyrckiowärden Jon Hansson och Hans Larsson Gunnar, och pröfwes huru wida Kiäranden Jon Hansson Blind, kan hafwa fogat beswära sig öfwer swaranden, Anders Persson med Sonen Per Andersson Pilto, [.?.]ida ofred på landet, såfrämt desse twistige perssoner lapmännen Jon Hansson Blind och Anders Persson Pilto icke kunna dessförinnan sins emillan som wänner och grannar komma öfwerens, synes gifwa wid handen at de begge wore ägare af Kummawuoma.

Ty achtade Rätten så wida de derutinnan anförde conditioner icke blifwit efterkomne sig icke befogat, och innen den föremälte Synen för sig gått, at något uti denne qvästionen vidare resolvera.

Hwad eljest widkommer det

Original side 879 a:

sennare målet och angående owäsendet som tienat wid Per Andersson Piltos Kåta sedan Jon Hansson Blindz hustru Elin Jonsdotter dit inkommit, så emedan af öfwertygande skiäl bewist är, at berörde Pilto wid dess ankomst uti främmande mäns närwaro, utan serdeles gifwen lägenhet och in mängt tal, så obeskiadeligen med Jon Hanssons hustru förfarit i det han gifwit henne Fyra Kindpustar och två Kiäpplängen utom de som han dess Man meddelat, erachtar Häradz Rätten skiäligt at belägga Per Andersson Pilto efter det 10 och 13 cap. Sårn. B. m. wilj. L.L. med Sex gånger 3 mrkr. Smt. som gör 4 dlr. 16 öre, börandes han dessutom betala til Jon Hansson och hustrun i skadestånd expenser samt för sweda och wärck 6 dlr. Kmt. som wederbörande tydeligen förtolckades, blifwandes sålunda de i detta målet aldeles åtskilde.

4.

Bonden Henrik Karist ifrån Öfwer Torneå Sochn och Armasari beswärade sig der öfwer at han skal wara graverad för Idde Järfwi träskefiske här inom Lapmarckzrå belägit, efter upwist extraherat restlängd af hr. Nils Bergström ifrån Landz Contoiret betygandes för 8 år 13 dlr. Smt. hwilka han med expenser som efter upgifwen räkning belöper 52 dlr. Kmt. Nemln. 1724 för dess beswär och upwachtning för Kongl. Commissionen med skrifwande at slippa Taxan efter som han intet skal bruka det 3 dlr. Item samma åhr upwachtat wid Häradz Rätten i Öfwer Torneå med hr. Befalningzman Wall-

man at slippa berörde Taxa upføres för 4 dlr. 1725 å nyo wid besagde Ting upwachtat för samma ärende skull 11 dagar à 11 daler. 1731 för samma orsak skul

Original side 879 b:

opwachtat i 10 dagar 10 dlr. och nu omsider sedan han intet kunnat undslippa berde. Taxa nödgatz resa hit opføre 60 miler fram och 60 dito tilbakars, endast at utfordra denne Resten af wederbörande, hwarføre han til det minste opfører 24 dlr. Kmt. som tilsammans rächnat gör ofwannämde expense Summa, hwilken han nu wil utfordra af lapmarckz Bönderne som skola fika och fara det samma, Samuel Olsson Riska i Iddewuoma, Nils Eriksson i Kariswando, Kläckaren Mikkel Johansson och Anders Henriksson lappe länssman, betygandes igenom åtskillige rächningar och qvittencer at de alla åren tilförne betalt Taxan som skal wara 2 lispund giäddor, så at för de nämde åtta år allenast skal restera.

Til genmäla här utinnan instälte sig fuller Samuel Olsson, Nils Eriksson, Mikkel Johansson och Anders Henriksson ifrån Sondowara, förmenandes [...?...] högst Salig Konung Johanh utgifna allernaadigste förswarelse bref emot Torneå Böndernes intrång öfwer deras rå af den 10 Julii år 1584 som i bokstafwen efter Originalet blifwit i denne Rättens protocoll influtit Härsammastädes år 1727 §.17 böra ifrån detta påtalet[?] blifwa frikallade, fast än de tilförne årligen betalt den fordrade Taxan til berörde Henrik.

Icke desto mindre som Häradz Rätten pröfwar intet wara dess giöremål at härutinnan sig yttra, blifwer denne af förenämde swarande giorde exceptionen, til Högwälborne hr. Baron och Landzhöfdingens Hög-gunstige bepröfwande ödmiukeligen hemskutin och för öfritt resolverades. Emedan som Samuel Olsson, Nils Eriksson, Kläckaren Mikkel Johansson och länssman Anders Henriksson som bruka och idka Iddejerfwi

Original side 880 a:

träskefiske, för hwilket bonden ifrån Armasari och Öfwer Torneå Sochn Henrik Karist skal wara Taxerad, intet årligen tilskickat honom samma Taxa bestående af 2 lispundh Torra giäddor, utan för åtta år skola uteblifwit, som han bestyrcker igenom Verificerat extract restlängd ifrån Landz Contoiret af Sieur Nils Bergström wara opluppen til 13 dlr. Smt. Ty, så wida han för den orsaken skull rest hit opføre at samma penningar infordra, har Rätten honom intet förwägra kunnat dess rättmätiga expenser som han upfører til 24 daler Koppmt., utan pröfwar skiäligt det Samuel Olsson, Nils Eriksson, Mikkel Johansson och Anders Henriksson honom Henrik Karist de samma gåt giör och förnöyer på anställd liqvidation dem emillan, alt efter den portion och del, som hwar för sig uti Iddejerfwi träskefiske för berörde åtta års tid nyttiat och brukat.

5.

Lapländaren Per Nilsson Utza ifrån Juccasjerfwi som inkallat Nils Guttormsson Sockias änckia Sigrid Persdotter för et silfwerbälte som dess framledne Man i lifztiden försålt några år sedan til Jon Hansson Lind, hwilket han förmenar sig wara ägare till, insinuerade en skrift så lydande, Opteckning på de Persedlar som iag för 5 år sedan bortmist och af mig blifwit stulne Nemln. 2 stk. förgylta silfwerbälten, 2 stk. förgylta silfwer Maljor, 1 st. Silfwerbägare om 7 Lod, 6 stk. silfwerskiedar, några förgylta och några oförgylta, 2 pr. förgylta Silfwerhäckter, 2 stk. förgylta silfwerringar, 4 stk. små förgylta silfwer Knappar, 4 stk. af större slag äfwen förgylta, 1 st. Koppar Kittell ongefär om 4 wägz wärde som legat öfwer åfwanberde.

Original side 880 b:

Silfwerpersedlar, 3 stk.
dito Kitlar hwilka warit förwarade på et annat ställe ongefär et byss skåt ifrån det stället som silfret legat, hwilket doch alt warit giömt uti berget Kobdis eller så kallad Trumba på en udd, kunnandes iag mig nu i hastighet intet erhindra, om någre flere Persedlar der warit nedgiömde eller intet, utan wil förbehålla mig, at den iag än kunde mig påminna will iag sådant optäckia, datum Enoteckis Marcknadz platz den 26 Januar. 1733, begiärandes at hon icke allenast måtte wisa af hwem hon det samma undfångit, utan jämwäl ersättia honom dess resebekåstningar samt flera omgälder och nödige expenser med 5 wäg, påståendes der hos at få sitt igen lagligen som han i så mätto olagligen bortmistat.

Här på företedde Henrik Olsson Ryss förenämde bälte uti Jon Hansson Lindz närwaro, hwilket befans wara förgylt och wid upwägandet höll netto 13 lod som Lind förmåler sig hafwa Kiöpt af nu mera 1732 afledne Nils Guttormsson Sockia förweckne Julars 3 år sedan, och gifwit honom derföre 10 Ren Kor elr. Wayor, 3 Renoxar och en Wuorso.

Änkan hustru Sigrid Persdotter, som nu för et år sedan mistat förenämde dess Man tilstår och bekiänner at han för 3 år sedan med hennes wettskap försålt det samma bältet til Jon Hansson och fåt derföre de här frammanföre opräknade Renar och Creatur, skolandes dessa framledne Man haft det samma hos sig i twenne somrar som hon tyckes minnas innan som han det åter förnyttrade, så at det in alles blifwer 5 år til wåren sedan han det Kiöpte af lappländaren gamla Lars Larsson Simma ifrån Rounulla och skal derföre gifwit åtskillige persedlar som hon skrifteligen låtit upsättia af Rådmanen hr. Abraham Hellander

Original side 881 a:

så lydande ord ifrån ord.

Specification på de persedlar och waror som min afledne Man Nils Guttormsson Sockia utgifwit, då han för 5 år sedan af Lars Larsson Simma ophandlat det silfwerbälte, som Per Nilsson Utza icke wil sig tilägna, under förebärande som wore samma Silfwerbälte honom ifrån Stulet, Nemligen 2 stk. nya Raner 16 dlr., 3 stk. Sarfhudar 12 dlr., Et stk. nöt oxhud för 12 dlr., 2 stk. nya Walmars Tacker 12 dlr., En aln gråt Kläde 6 dlr., 1 1/2 Kanna bränwin för 6 dlr., Renostar för 4 dlr., miölck för 2 dlr., et stk. Tenbälte 2 dlr., En dubbel Caroln. 4 dlr. 22 öre, dessutom betalt åt hr. Befalningzn. Pipping dess utlagor, men huru mycket det warit, Kan iag intet wetta, utan lærer bemte. hr. Befalningzn. der om kunna gifwa oplysning som af honom berättas wara årligen 3 dlr., Contante penningar 1 dlr. 4 öre, det lærer wäl min afledna Man än mera honom låtit få emot samma Silfr. bälte, men är mig obekant, och kan iag intet vidare mig erhindra, Summa 80 dlr. 26 öre Koppmt. datum Enoteckis den 26 Januar. 1733.

Lars Larsson Simma som af denne änckan til lagligit gemmäle blifwit instämder, blef detta altsammans tydeligen förehållet hwilken inwände at han aldrig något sådant bälte skal til henne Man försålt, emedan det intet warit i dess hand, så mycket mindre som han aldrig skal set der förän nu på Tingzbordet och har derföre aldrig kunnat erhålla af henne elr. Mannen de nu opförde persedlar som han til ingen del widkiännes, mera än et års skattpenning, som Nils Guttormsson Sockia skal för honom utlagt til Befalningzman, hwilken han doch året efter betalte honom igen uti Nämde man Mons Erikssons gård, skolandes berörde Tolfman intet här af wettat, fast han förmärckte dem haft tal sins

Original side 881 b:

emillan i tysthet.

Hustru Sigrid kan fuller intet namngifwa några witnen som warit tilstades när mannen tillika med henne skal kiöpt detta bältet af Simma, doch påstår hon at han på åtskillige tider niutit derföre de Specificerade persedlar sig bestigande til 80 dlr. 26 öre Koppmt. Föremälte bälte blef wärderat för 6 dlr. 16 öre Kmt. lodet som det skal giälla lapalmogen emillan belöper fördenskul uppå 13 lod 84 dlr. 16 öre dito mynt.

Här på opwägdes en oförgylt Silfwerbägare om 7 1/2 lod som blef framtedd af lapländaren Morten Larsson Herman hwilken han förmäler sig hafwa Kiöpt af berörde Lars Larsson Simma för 4 år sedan elr. då hr. Probsten Magistr. Henrik Forbus reste sidsta gången här igenom på Visitation, och skal gifwit honom derföre En fet Ren Oxe och 15 alr. Walmar, men kan ey heller producera witnen til denne sin handell, emot Lars Simmas nekande, som förebär sig aldrig haft den i händerne eller sedt för än nu, derföre Simma förmenar at Morten Herman borde draga försyn honom i detta målet så ohemålt beskylla. Samma bägare blef wärderat för 5 dlr.

lodet som gör 37 dlr. 16 öre Koppmt. Morten Larsson Herman framtedde äfwen et par förgylta Silfwerhakar som befans hålla 1 1/2 lod och värderades för 6 dlr. lodet gör 9 daler Kmt. som han förmäler sig hafwa löst efter Simmas begiäran af Öfwer Torneå bönderne, som för 3 år sedan woro här at opsättia den nya Kyrkan, hwilkes namn han egenteligen intet minnas kan utan förmenar at den största Gubben skal hetat Jöns Tålainen och skal Herman gifwit för hakarne åtskillige matwaror jemte penningar åt dem, hwar å han dock icke minnas Summan.

Efter wanligheten nekade Simma at dess hakar någonsin warit i hans händer och skal fördy så mycket mindre kunnat part-

Original side 882 a:

sättia dem af de förmälte Kyrckones Bygningzmän war ingen närwarande så at Rätten om desse omständigheter måtte kunnat göra sig närmare underrättad.

Sedan upwistes af Lapländaren Henrik Jonsson Heika elr. Ung en oförgylt silfwerski ed litet öfwer 3 lod utan märcke på som han skal för 6 år sedan kiöpt af Gl. Lars Larsson Simma och gifwit för den samma en god Ren Oxe och ost för en half wåg, Skolandes Simma tagit denne skieden uti dess med Sonen Lars närwaro af Sonahustrun Margrete Madsdotter uti egen Kåta och tilstält henne Kiöparen.

Lars Larsson Simma erkiände sig hafwa sålt den upwiste skieden til Henrik Jonsson och fåt derføre de omrörde persedlarne, hwilken skied han låntagit af Sonahustrun.

Hustru Margrete Madsdotter instälte sig på beskickning jämte mannen unga Lars Larsson Simma, som på förestälning här af anförde at hon för 5 år sedan fåt af sin Swärfader en silfwerski ed för dess afledne Mans broders gjorde tjänst hos honom hwilken hon efter Swärfadrens inrådande försälja skulle, dessutom skal hon bekommit af sin framledne Man Nils Larsson Herman en skied, skolandes uppå begiäran och giort aftal med Swärfadren, som sagt är fuller uplåtit en skied til Salo, men wid upwisandet af denne framtedda skiedan, förklarar hon sig med säkerhet intet fulkomligen kiänna, antingen denne wore samma som hon af Swärfadren på föremälte conditioner bekommit, eller den som hon fått af sin framledne Man, eller och någon annan.

Hennes Man Unga Lars Larsson Simma förklarade sig uppå tilfrågan ingen serdeles Kundskap här om äga fast än handelen skal skiedt uti dess närwaro, utan må hustrun och fadren som äga bästa Kundskapen här om detta målet förklara på bästa sättet

Original side 882 b:

de gitta.

Denne skied blef wärderat för 12 dlr. Kmt.

Ytterligare framtedde Hans Larsson Gunnar ifrån Juccasjerfwi Tingzlag en oförgylt skied litet öfwer 3 lod sammalunda utan märcke, som han berättar sig fått af Per Larsson Lalla hwilken sagt för honom at han kiöpt henne af halfbrodren Gl. Lars Larsson Simma omtränt för 4 1/2 år sedan. Oftanämde Simma bekiänner wara sant at han wid den tiden sålt til Per Lalla en dylik skied iemte et par förgylta hakar, doch skal han intet för wisso kiänna om detta är samma skied, påstår derföre at hakarne äfwen måtte framtes, denne skied wärderades för 12 dlr. som den förran.

Per Nilsson Utza som igenom den föremälta ingifne Specificationen påstår sig hafwa bortmistat åtskillige Silfwerstycken ifrån dess giömslarum wid berget Kobdis elr. så kallad Trumba för 5 år sedan, anförer det han kiännes wid det förgylta silfwerbältet, bågaren och begge skiedarne, men kan intet wist säya om de förgylta hakarne skola wara af hans förlorade silfwer. Eljest förmäler han at utom det anförda som skal blifwit honom afhänt skall tiufwen lemnat qwar wid samma ställe 7 stk. Silfwerskiedar och et par förgylta hakar. Widare anförer Per Nilsson Utza at han af wissa omständigheter kan igenkiänna silfwerbältet, och at det är samma som han för många år sedan kiöpt af framledne länssmannen här i Enoteckis Thomas Amundsson Nirpi emedan som uppå detta befans wara en messingzring som äfwen det hade iemte någre flere otwifwelachtige märcken som han bibrachte, hwar till och kommer at berörde Länssmans Soner Per, Anders och Lars Nirpi aldeles bestyrcka efter nogaste åskådan, at detta skal wara samma bälte som dess fader i lifztiden til

Original side 883 a:

honom försält. Och ehuruwäl skiedarne befinnes utom märcke säger han sig doch för wisso kiänna dem och skal kiöpt den ena af Norska Mannen Nils Jakobsson ifrån Nauvono som icke är närwarande. Beträffande Silfwerbågaren så bestyrcker Per Nilsson Utza sin utsago igenom Madame Stina Plantingz intyg-an, at hon aldeles skal kiänna honom wara den samma som hon för många år sedan försält til oftanämde Per Nilsson igenom dess då warande Kiöpswän Monsieur Petter Planting, hwilken den tiden reste med henne, men hakarne säger Per Nilsson Utza nu som tilförne at han intet wist kan kiännas wid.

Eljest framtedde Utza en skriftelig attest af en wid namn Nils Persson dat. Juccasjerfwi den 22 Januar. 1733 innehållandes i bokstafwen följande. Undertecknat tilstår iag mig hafwa hört af Jon Henriksson som och sedt en silfwerskied i hans händer med menniskie ansichte på och sådant bomärcke som följer det han säger den skiedan kiöpt af Simma Lasse, som iag med min Lifliga

Edh will bekräfta som här med tilstyrcka säter mit namn och bömärke ut Supra N.P.

Och som Lars Larsson Simma intet kunde förmås at tilstå det han försålt ofwannämde silfwerbälte och Remmare til de anförde Perssoner, utan ständigt sin oskuld föregifwer. Ty erachtade Rätten skiäligt at med denne saken dilationeras til nästa Ting, hwarförinnan närmare uplysning af wederbörande torde inhämtas kunna, såssom och om möyeligit är de frånwarande och åberopade perssoner lagligen inkallade blifwa til hwilken tid alle uti detta målet interesserade fulkomeligen, antyddes at sig inställa försedde med tilförlåtelige skiäl och uplysningz meddelande omständigheter uti det som ännu här wid kan erfordat blifwa.

Original side 883 b:

Emedlertid som för denna gången ingen mera sig angifwa mände at wara ägare til det upwista Sölfret än Per Nilsson Utza, och han twiflar om de förgylte silfwerhakarne skal wara hans, blef silfwer remmaren, bältet, begge skiedarne och hakarne til samma tid i Kyrckan förwarade då parterne tilsades at sig infinna och Häradz Rättens vidare slut och utslag afwachta.

6.

Handelssmannen ifrån Torneå Stad Samuel Sten Kiärade til lapländaren Aslak Andersson Orbis för det han wägrar honom betalning efter riktig sluten räkning den 26 Januar. 1730 för 23 dlr. och 20 öre Koppmtz. godz som han åtniutit, hwilket fuller Orbis tillstod men bestridde några påster så wida han intet skal minnas sig hafwa dem åtniutit, påståendes at såframt Sten wil och kan sin bok beswärja och dess riktighet i så mätto Legittimera, det han sig intet will undandraga betalningen på sådan händelse.

Handelssman Sten betygade sig här til willig och rede bogen doch med förbehåld af ersättning för sin resa hit på 18 mihl, samt tidspillan och rättegångz expenser in alles 12 dlr. Kmt.

Ty sökte fuller Rätten at befreda parterne utan Edgång, sedan de uti handelssboken opförde perssedlar til debet och Credit åtskillige gånger blifwit oprepaterade, men sådant Oachtatt påstod Aslak Andersson Orbis ständigt at Borgaren skulle giöra Edh, hwilken han och i så mätto prästerade. Jag Samuel Sten swär wid Gudh och hans helige Evangelium at denne räkningen emillan Aslak Andersson Orbis och mig som blifwit i goda mäns närwaro afsluten den 26 Januar. 1730, är til debet och Credit rigtig opford, och at han mig då blef skyldig lik-

Original side 884 a:

mätigt min handelsbok 23 dlr. 20

öre Kmt., samt ingen ting honom derutinnan orät påfört är mindre något uteslutit som han mig lefwererat så sant mig Gudh hielpe til Lif och Siäl. Sedan påstod föremälte Borgare sina begiärte och resolverade skiälige expenser.

Ty lades denne saken til sluteligit afgjörande och emedan Samuel Sten borgare uppå Aslak Andersson Orbis trägna påstående hafwar godwilligt Edeligen erhållit dess handels bokz richtiga slut dem emillan år 1730, som sket i goda mäns närwaro, hwilket Orbis sig intet erhindra welat, hwaruti honom påföres 23 dlr. och 20 öre Kopmtz. giäld. Så aldenstund Orbus nu erkiänner sig sielf skyldig at samma fordran honom Owägerligen betala, och der hos uti expenser och omkåstningar föremälte Sten skadelös ställa med 9 dlr. Kmt. at hela Summan blifwer nu in alles 32 dlr. 20 öre dito; Altfördy företyddes sådant parterne tydeligen hwar med de och blifwa åtskilde.

7.

Uti twistigheten emillan Norska Mannen Nils Rasmussons hustru Brita Persdotter ifrån Löngen och dess swäger Norska Mannen Hans Hansson Caosari angående lön för 11 år som hon skal tiänt hos honom å 4 wåg om året, hwarpå hon intet mera skall bekommit än En Klädestack, En Waya, En Walmars Tack, twenne Koftekragar, En Mudd, en Ten pung, Et Tenbälte, En liten Kist, så blef efter någon reciprocerad stridighet parterne emillan omsider en wänlig förening träffat i så mätto, at Hans Caosari tilstälte förenämde sin hustru Syster uti et för alt En ny Rana, Contant en dubbel Carolin samt 18 öre Koppmt. uti småt.

Altfördenskul och näst det Häradz Rätten wid detta parternas fria och betänckta öfwerens-

Original side 884 b:

kommande bero lät, pröfwade och Rätten förskiäligt, at det samma på giord ansökning icke allenast i protocollet låta antechna, parterne til framdeles rättelsse och åstundad Laga säkerhet, utan och til desto ofelbarare efterfölgd i förmågo af 1695 års Kongl. processordningz 23 §. med laga domb stadfästa.

8.

Sammalunda företrädde Kiäranden Nils Amundsson Kock med swaranderne Hans Larsson Riusack och Johan Jakobsson Åiia ifrån Sondowara förmälendes at de uti stridigheten dem emillan om intrång på annars Land, så wida blifwit för rete det desse sednare hädan efter utan den förras wetskap, låf och minne, intet skola som här til skiett är förfördela honom elr. åwärckan giöra uppå Kioppi-

---

wuoma, utan lemna honom det samma enskylt at nyttia bruka och behålla, samt betala honom nu strax uti skadestånd och stemmingzpenningar hwar för sig en wåg eller 2 dlr. Kmt., som uppå begiäran blef i Rättens protocoll influtit och de sålunda åtskilde.

9.

Lapdrängen Henrik Nilsson Lind ifrån Rounulla blef af Nämde mannen Jon Guttormsson Loddas angifwen at han den 26 Januar. sedan afton ringningen skiett föröfwat et stort buller och owäsende medelst intenderat slagzmål och andra otidigheter mot änckan Sigrid Persdotter til hwilken han friat utan at hafwa wunnit bifall i dess begiäran, i så måtto at han Rifwit myssan af henne, stött med hufwudet, Knubbat och Kastat henne i sniön uppå Marcknadzplatzen, hwar af och som hon ropat om hielp Larm blifwit, så at folcket ifrån deras hemwister kommit tilsammans löpandes, skolandes der hos warit helt drucken och öfwer lastader efter Anders Nilsson Lådwigz och Lars Andersson Josepz intygande.

Så änskiönt Henrik Nilsson will ursächta detta sit före

Original side 885 a:

Hållande
der med at sådant warit Kiärleckzgnabb, såssom och at han intet warit drucken emot berörde änckas med förenämde Perssoners intygande, pröfwar doch Häradz Rätten detta hans opförande wara helt oanständigt, otidigt och fäachtigt samt emot alt skick och erbart wäsende stridigt, och fördenskul i anseende dertill erkiänner Henrik Nilsson Lind skyldig at för Tingzfridz brått tilfölje af Konung Gustafz stadga 1538 plichta med 4 par spöö, såframt han intet hafwer at erlægga 40 mrkr. Smtz. böter sig sielf och androm til rättelsse och warnagell, hwarpå han med penningar Löste sin ryghud som annoteras.

10.

Beträffande det röda räfskinnet som Lapländarne Per Olsson Caosari och Lars Andersson ifrån Rounulla twistat om så förmälte parterne sig aldeles hafwa bilagt och uphäfwit den samma i så måtto, at Lars Andersson Joha gifwer Caosari uti et för alt stämningzpenningarne inberächnade 3 dlr. 15 öre Smt. hwilket de med handaband stadfästade; Ty lät och Häradz Rätten wid parternes träffade förlikning saken med detta målet bero, som på begiäran i Rättens protocoll antechnades.

11.

Det Kiärade Anders Nilsson Lådwick til Lars Larsson Hermelin för

en Ren så kallad Woignell, hwilken Änckan Anna Hansdotter och hustru Ella Reusacka ojäfachtigt på upgifwen Edh betyga hafwa följt med Lars Hermelins Renar nästförweckne wåras 1732 då han emillan Påsk och Andersmäss boflyttade ifrån Anders Lådwick med sina Creatur, hwilken Hermelin påstår sig intet hafwa sedt eller wettat af än mindre hans husfolck Modran Ingrid Nilsson, Swärmodran Marit Jonsdotter, emedan förenämde hustrun sådant intet förmält och sagt för

Original side 885 b:

honom eller hustrun Brita Madsdotter, skal och den tiden warit säkert för wargar och Odiur. Så emedan Lådwickz Swärfader Henrik Olsson Ryss ifrån Sondowara 4 dagar efter samma Hermelins boflyttning skal sökt hos honom men intet funnit någon Woignell än mindre techn til at Lars Larsson Hermelin skal slachtat något Creatur.

Ty, sedan Woignelen blifwit wärderad för 4 dlr. Koppmt. och Rätten tilförläteligen inhämtat underrättelsse at Hermelin aldrig warit berychtat för någon otrohet, utan förmentes Renen på något annat sätt Kommit ifrån hiorden och blifwit fiällflychtig, förmedlades denne saken med parternas begifwande dem emillan så wida, at Lars Hermelin betalar til Anders Nilsson Lådwick halfwa Woignelens wärde som är 2 dlr. och der til med Stemningzpenningarne tilbakars, hwilket som Hermelin strax erlade, blefwo parterne i detta målet aldeles sålunda åtskilde.

12.

Uti twisten emillan Nicodemus' änckia Maya Amundsdotter och Gl. skickaren Anders Larsson Heina om Landet wid Wuotackawuoma så resolwerades uti Befallningzmannen Wälbde. Petter Pippingz närwaro; at efter som Heina betalt skatten för dess Swärfaders Land, så har han det samma at tilträda uppå den delen som han innehaft der af, efter länssman Anders Henrikssons intygan, hwar emot Gl. Jakob Jönsson Åia blifwer aldeles der ifrån utesluten, hwilket dem antydt blef til framdeles efterrättelsse.

13.

Här på företogz saken som Nämdekan Johan Johansson ifrån Rounulla angifwit emot drängarne Erik

Original side 886 a:

Mortensson och Erik Klemmetsson begge om 17 år ifrån Karissoando för de den 27 Februarii 1732 om en Söndag medan folket warit i Kyrckian oprifwit Kiörpulkan för honom och flera af menige man, hwar ifrån skal blifwit afhänt åt-

skillige matpersedlar som folket tagit med sig på Kyrckowägen, så at Amund Andersson Pilto fåt igen en bringa och Hans Larsson Riussacka et lårstycke af drängen Erik Mortensson, Nämdeман åter tillika med Jon Pålsson Pärrens hustru Ingrid Persdotter bekommit igen hwar sitt sidostycke af drängen Erik Klemmetsson, begiärandes at Rätten wille styra et sådant oskick samt åt menige Man måtte blifwa til sin ägendomb befredader så wäl alltid som i synnerhet då den sig i herrans hus och Tempel infinner.

Drängen Erik Mortensson af förenämde ålder infan sig här wid med yttrad förklaring at som han ärnade sig til Kyrckan föremälte Söndag och gick förbi Kyrckioherdens stuga skal Anders Nilsson Nicodemus möt honom med förmälan, det wille han taga utaf honom et lårstycke och bringa samt skaffa honom derföre brännewin af sina föräldrar Morten Eriksson och Ella Jönsdotter efter som han sielf intet hade tid at gå i Kyrckan och efter förrättat Gudztjänst tala med dem der om, hwar på han samma persedlar skal emot tagit, och kastat igenom fönsterhålet som ståt yppet på Notarien Abraham Hellanders stuga, förfogandes sig derpå i Kyrckan men efter all sluten Gudztienst skall han tatt Kiöttet med sig hem till föräldrarne, som strax skickat honom tilbakars der med, efter som de fick höra(?) at sådant warit tyfwegodz, då Amund Pilto wed återkomsten till

Original side 886 b:

Kyrckiowallen igenkiänt och til sig tagit bringan, men Hans Larsson Riussacka lårstycket; Wid samma tilfälle som Anders Nicodemus gifwit honom berörde Persedlar skal han äfwen lefwererat til dess Syskonnebarn Erik Klemmetsson som tillika med honom ärnade sig til Kyrckan, twenne sidostycken med bifogat begiäran at han derföre af dess föräldrar på samma sätt wille skaffa honom brännewin, som Erik Klemmetsson låfwat.

Sedan föreställes drängen Erik Klemmetsson som berättade sig wara med den förra jämåldrig hwilket äfwen fadren Klemmet Eriksson tilstod, förmälendes han at då de begge woro i begrepp begifwa sig til Gudz hus skall omrörde Anders Nilsson ifrån stranden ankommit som wetter åt Prästegården och träffat dem på platzen wid Kyrckioherdens stuga, då han utbudit twenne sidor Kiött åt honom för bränwin, på samma sätt som han gjorde åt Erik Mortensson, hwilka han emottagit med wilkor at föra slikt föräldrarna tilhandada, hwarpå han stuckit berörde Kiöttsidor i sin pulka, men hans Cammerat Erik Mortensson skal kastat det som han fick igenom fönstret i Notarien Hellanders stuga, efter förrättat Gudztienst togo de hwar sit och förfogade sidor med hem, Men som Morten Eriksson wid ankomsten ytrrade, det hwarcken han eller någon annan skulle taga det emot, emedan som det wore stulit godz, och blefwo derföre anlåten at strax föra det til Prästegården hwarest Tolfman Johan Johansson och Jon Pålsson Pärrens hustru tagit hwar sit stycke af honom.

Anders Nilsson Nicodemus blef efterfrågader men war icke tilstades men instälte sig dess husbonde Borgaren ifrån Torneå Stadh Jakob Nystedt, som anförde det Nicodemus skal wara dess raide dräng

Original side 887 a:

utföre til Wästersiön, men skal intet ännu wara ankommen utan förwäntas dageligen, bifogades at det skal giöra honom såssom husbonden mächta ondt, det drängen i så måtto illa skal wara berychtader, i synnerhet som han aldrig förmärckt honom wara begifwen på brennewin, utan alltid fört et wackert, redeligt och stille lefwerne, begiärar fördy at Rätten wille tillåta honom uti drängens frånwaro några få omständigheter andraga som wid dess ankomst närmare kunna blifwa skiärskådade til förfordrande af dess oskuldz åtniutande uti detta honom wil witte målet. Nemln. at Anders Nilsson som rest hem samma Söndag efter mat och färsk miölck åt sit lilla barn emedan modran Margrete Amundsdotter och hustrun Kirstin Svensdotter woro til skrift och herrans högwärdiga Nattwård, intet kommit tilbakars för än Gudztjänsten war sluten och det Klemtade, som Lars Svenssons hustru Margrete Jonsdotter med pigan Ingrid Thomasdotter, hwilken tiänar hos Lars Andersson Jose, skola wetta intyga. Skolandes dessutom Henrik Olsson Ryss som talat med honom för Kyrcktiden hafwa Kundskap om dess resa hem efter maten som anført är.

Altfördenskul sedan Lärstycket blifwit wärderat för 24 öre, bringan för 12 öre och hwardera sidan til 16 öre stycket som gör 2 dlr. 4 öre Kmt., tilsades drängarne Erik Mortensson och Erik Klemmetsson som godzet funnitz hoos, at til nästa Ting med skiäl och bewis deras utsago bestyrcka, til hwilken tid Anders Nilsson Nicodemus sielfwer bör sig til gemäle och erforderlig förklarings meddelande infinna, emedlertid hafwes anstånd med denne sakens slutelige afgiörande, hwilket förnämde drängar med deras förältrar tydeligen företälckades hwar på de togo afträde.

Original side 887 b:

14.

Sedan föredrog Henrik Olsson Ryss ifrån Sondowara med dess hustru Brita Guttormsdotter huru såssom de emottagit af Pigan Ingrid Persdotter hwilken tiänar wid Wästersiön i Norjet hos Hans Hansson Caosari åtskillige henne tilhörige Renar at syta och wachta som hon af dess husbönder medelst sin upwachtning och tjänst sig förwärfwat, hwilka hon med egna händer sielf til en del märckt, men afwelen igen som fallit af dem skal Henrik Olsson Ryss technat efter samma hennes eget märcke.

Nu skal det wid näst framfarne Sommar buritz till at de förlorat af berörde Ingridz Renar twenne stycken nembln. en Woignell och

en Woignell Runu elr. Renko som de förmena sig igenkiänna bland Thomas Nilssons Creatur i Rounulla hwilken skal hafwa just enahanda märcke på alla sina Renar som desse förenämde äro technade med, och will Henrik Ryss' hustru Brita Guttormsdotter fuller påstå at de begge skola tilhöra berörde Ingrid i anseende der til at hon förmenar sig Kiänna dem.

Men der emot inwänder Thomas Nilsson dem wara sine fördristandes uppå märcket emedan han intet wet sig hafwa någon förlorat utan skal hafwa sin räkning full.

Ty understälte desse Parter Häradz Rättens yttrande hwem som skulle blifwa ägare af dem, antingen den som förmenar sig kiänna rät, eller han som tryggar sig wid märcket, hwar wid Thomas Nilsson tilböd de andra Eden. Fördenskul som hustru Brita med sin Man allenast för lön syta och wachta Ingridz Renar, pröfwade Rätten skiäligt ex argumt. Cap. 30 Man H.

Original side 888 a:

B. Up L.L. och 5 cap. Kiöpm. B. L.L. at pålägga henne Eden, hwar wid hon yttrade sig, at hon fuller kunde erhålla med Edh det Woignell Runon hörde Ingrid till men för Woignellen dristade hon sig intet swärja. Och i anseende til sådanne omständigheter tilerkiänner Häradz Rätten oftanämde Piga Ingrid Persdotter Woignell Runon som Henrik Olsson Ryss med sin hustru uppå dess wägnar kommer at emottaga, men Thomas Nilsson behåller Woignelen, hwarjemte Ryss tilsades at med Ingridz wettskap ändra märcket på det inget någon vidare oreda här af förorsakas måtte, som torde bringa större olägenhet efter sig, blifwandes de i så måtto åtskilde compensatis expensis.

15.

Det kiärade änckan Elin Andersdotter med Sonen Nils Thomasson Suoma, til bröderne Per Thomasson, Anders Thomasson och skickaren Lars Thomasson Nirpi, angående et silfwer bälte om 13 lodz wicht som deras fader i Lifztiden Thomas Amundsson Nirpi försält til Per Nilsson Utza ifrån Juccasjerfwi Tingzlag och är just det samma som nu skal blifwit sat i Kyrckan, hwar af som de påstå sig ingen del hafwa bekommit fast än de skola wara der til rätta arftagare;

Ty begiärade at förenämde arfwingar måtte blifwa pålagde at förnöya deras andel och det likmätigt deras omrörde arfzprätention, hwaröfwer de producerade en skriftelig attest af Gl. Mannen Anders Larsson Pära, som doch är frånwarande, utgifwen och underskrifwen i Koutokeino med namn och bomärcke, doch utan wittnen den 1 Februarii 17(?) i bokstafwen sålydande.

Såssom Änckan Ella Andersdotter ifrån Koutokein af mig undertech-

nat anhåller och begiär et wit-

Original side 888 b:

nesbörd uppå den Silfwerbälte som dess Salige fader skulle hafwa gifwit dess Son Per Andersson i ställe för Penningar at Kiöpa sig hustru der med förutan andra gåfwor, som dessutom til trolåfningzgåfwa honom blifwit gifwen. Altså sanningen til styrckia och rätwisans befordrande, wil iag här med intyga, det iag af min Salige Fader hört hafwer, och han för mig berättat, doch icke sedt, at förenämde förgylte Silfwerbälte skulle hafwa hennes Salige Fader Anders Persson gifwit sin Son Per Andersson förutan andra bälte i ställe för penningar at Kiöpa sig hustru der med, hwilken bälte han lefwererat har som iag hört at min Stiufer Moder Margrete Jönsdotter för hennes dotter Margrete Amundsdotter, hwilken bälte åter förenämde Margrete Jönsdotter skola hafwa gifwit dess Son Thomas Amundsson på samma maner at Kiöpa sig hustru, det han sedan gifwit ut för hustrun at sin Swärfar Lars Guttormsson i Enoteckis, sedan skola förenämde Thomas Amundsson hafwa tagit bälte tillbaka, vidare wet iag intet, utan en tid der efter begynte ofwannämde änckia fordra betalning för bältet af min Salige Fader, hwarpå han gaf henne 1 stött daler eller 4 dlr. Kmt. som här med attesteras ut Supra.

Här emot insinuerade förenämde bröder dess framledne faders Thomas Amundsson Nirpis skrifteligen för många år sedan upsatte förklaring igenom Notarien Wälbde. Abraham Hellander doch utan åretal så lydande. Ädell och Högachtad hr. Häradzhöfdinge hög-Gunstige Herre. För Högachtad hr. Häradzhöfdingen och den Läflige Häradz Rätten wil iag i största Ödmiukhet berätta, huru såssom dett förretter med det Silfwer bälte, hwarföre framledne

Original side 889 a:

Sumas

änckia mig wil beswära, warandes således beskaffat at då framledne Per Andersson Neifwacka wille befrynda min Syster, så gaf han det silfwerbälte til gåfwor at min Sale. Moder, som sedan samma bälte mig i lifztiden mände meddela och gifwa. Och ehuruwäl mine Syskon i min Moders lifztid sökte samma bälte mig ifrån bestrida, så kunde de likwäl intet mig ifrån winna, som af den högtärade Häradz Rättens hålne Protocoll uti högachtad hr. Häradzhöfdingen Marius Bostadi tid hög-gunsteligen är at förmärckia, förmodandes nu äfwen för bemte. Suomas änckia få samma bälte behålla, emedan hon intet vidare der med har at giöra, utan at det silfwer bälte tilförende warit dess fader tilhörigt, men sedan gifwit at sin Son til at der med Kiöpa sig hustru före, hwar om iag en Gunstig resolution afwachtar och förblifwer Edell och Högachtad Hr. Häradzhöfdingens Aller-Ödmiukaste tiänare Thomas Amundsson Nirpi.

Så emedan Häradz Rätten af de åberopade protocoll ingen underrättselisse om denne saken erhålla kunnat hwad och hurulunda här wid

kan åtgjort wara, utan uppå anstält närmare undersökning inhämtat at Suomas änkiäs fader fuller långan tid tilbakars ägt oftanämde bälte, men det gifwit åt Sonen Per Andersson, Suomas änkiäs broder, som det igen til Thomas Nirpis Moder gifwit för dess Syster som han til ächta bekommit, af hwilken åter Nirpi samma bälte undfåt och på dylika sät der med förfarit at han Kiöpt sig hustru derföre, fast det åter kommit i hans händer til dess han det aldeles försälde åt främmande Mannen Per Nilsson Utza ifrån Juccasjerfwi Tingzlag, och det sålunda i många år gåt Man emillan som derföre intet billigt tyckes böra ansvarige wara, utan på sådanne skiäl hennes broder Per Andersson elr. dess arfwingar som trädt til hans arf och Egendomb

Original side 889 b:

hwarföre och Häradz Rätten intet kan erachta sig befogat at billiga denne änkans med Sonen Nils Suomas åtal på Thomas Amundsson Nirpis arfwingar wid så fatte omständigheter, hälst owist är om hon icke tilförne åtniutit mera i ersättning derföre än de 4 daler som hennes fader til henne lefwererat, hwilket doch mycket troligen synes.

Altfördenskul resolverades, Emedan som änkan Ella Andersdotter med Sonen Nils Thomasson Suoma intet fordrat uppå Silfwerbältetz del som dess framledne fader och Morfader gifwit åt dess broder Per Andersson Neifwack uti Rutta, utan det samma sedermera skall kommit til Thomas Amundsson Nirpi ifrån åtskilliga händer, hwilka alla befinnes wara döde. Ty ehuruwäl hon med berörde sin Son wil nu beswära dess barn och arfwingar, Anders Thomasson, Per Thomasson och Lars Thomasson, sedan fadren det samma i lifztiden redan bortsålt och förnyttrat, kan Häradz Rätten dem så mycket mindre pålägga at wara ansvarige därföre, som det redan skiet uti deras omyndighet och dessutom 40 elr. 50 år skal wara förlupne sedan det samma bälte första gången begynte gå i Rutta, så at redan åtskillige hustruer förnimmes haft det til Mårgongåfwa, utan blifwa förenämde bröder härigenom fri kallade ifrån Nils Suomas och Modrens vidare beswär och tiltal i detta målet, doch låfwa de ersättia deras expenser af en god wilja med En Carolin hwar.

16.

Olof Henriksson Basi framtedde denne Rättens utslag af den 7 Februarii 1687, hwar igenom Mattalajerfwi hans antecessorer och dess boställe tilerkiännes, så wida de betalt derföre 16 dlr. Koppmt., hwarföre och wid så fatte

Original side 890 a:

omständigheter at framledne Befallningzmannen Wälbetde. Jakob Grap honom endast och allena der utinnan inrymt på förebelte domb, blifwer Olof Nilsson Basi der

wid conserverader emot hwarjehanda intrång i synnerhet warder Karisuando grannar och Nybyggare wid laga straff förbudne at giöra honom der utinnan någon åwärckan, som tydeligen blef samtelige wederbörande företälckat och antydt.

17.

Wid det Häradz Rätten til laga skiärskådan företagit Borgarens ifrån Torneå Stad Wälachtad Jakob Nystedt beswär öfwer Lapländare Bonden Klemmet Eriksson ifrån Karisuando för den olaga handell och bränwins sälgning som denne skal föröfwa, hwar emot Klemmet Eriksson V.V. låtit förenämde Borgare til swaromål inkalla angående handel som han skall bedrifwa för Marcknadz tiden, har berörde Bonde istället för at sielf Formaliter tala och swara, af den 27 nästförweckne Januarii skrifteligen med overificerat fullmacht försedt Handelssmannen ifrån Torneå Wälachtad Henrik Lyträus, hwar igenom honom updrages at å dess wägnar anföra Kiäromål samt swara uti berörde föremälte stridigheter.

Men som Nystedt här emot protesterade med förbehål af 24 dalers åtniutande för tidspillan, förorsakad Rättegångz och annan omkåstnad, emedan han i 4 dagar skal kommit at försumma sin handell, och Klemmet emedlertid al tilbuden skiälig förlikning utslagit.

Ty företyde Rätten handelssman Lyträus det man intet finner sig befogat någon reflection giöra uppå den föremälte fullmachten emot Kongl. Maytz. förordning af den 20 Martii 1694 och Högle. Kongl. Håff Rättens nyligen ankomne notification af den 12 Julii 1731 utan tillkommer Klemmet Eriksson at sielfwer sig infinna och sa-

Original side 890 b:

ken fulfölja med skiäl och bewis försedder, erachtandes Häradz Rätten skiäligt derjämte, som han onödigtwis förorsakat tidsens utdrägt samt försummat at upropet; at belägga honom med 1 dlr. Smtz. näpst likmätigt 1695 års rättegångz förordningz 2 §. hwarpå Borgaren Nystedt låfwade erlægga til Per Henriksson lapman 2 dlr. Kmt. som skulle resa efter honom 2 mihl här ifrån med reservation at få de samma återbetalte, då handelsman Lyträus förmente at han i dag intet skulle kunna sig infinna, efter som han skal fölgt Vice Borgmästaren hr. Abraham Hellander til wäg, at hwilken han måtte betala sin giäld och dessutom sluta räkning med honom.

Efter middagen infunno sig parterne å begge sidor då på föreställning Klemmet Eriksson intet någon giällande ursächt förebringa kunde til sit uteblifwande för i dag, utan förmente det vara nog giort til saken när han satt fulmächtig i sitt ställe då han sielf war förhindrader wid räkningens afslutande med Vice Borgmästaren hr. Hellander, hwarföre och Rätten intet kunde underlåta

at förståndiga honom, det han sig dymedelst emot Kongl. processordningen förbrutit, börandes i anseende til det at han så Onödigtwis tiden utdragit, sitt uteblifwande ersättia medh En dlr. Smt. som näst frammanföre är förmält.

Och som intet steg dem emillan til närmare öfwerensstämmande blifwit giort, förebrachte Borgaren Jakob Nystedt huru som Klemmet Eriksson skal i denne winter Kiöpt af dess handels lapp Olof Nilsson Palsi wid namn 7 1/2 lispund Torsck hwarföre han gifwit honom en silfwerskied befunnen wid upwägandet hålla 3 lod och nu wärderades för 12 dlr. Koppmt., dessutom erhållit et halft pund af samma fisk samt en Waya eller Renko för

Original side 891 a:

Brännewin, med hwilket som han icke allenast plägat honom utan och andra, skal Olof Nilsson blifwit bewikter at förfara godzet för dess handelssman, så at Jakob Nystedt är nu blifwen qwitt sit utborgade, och skal nödsakas istället för godzet, hwar på han förmente winna, emottaga denne silfwerskieden som är redbart godz och hwarpå ingen ting står at förtiäna, och skall Klemmet Eriksson ty allenast föröfwat så olaga handel och bränwins sälgning hos denne utan och hos flere andra lappar och det alltid för marcknadztiden.

Här emot förmälte Klemmet Eriksson at han 5te dag Juhl skal rest med Per Eriksson Rikonen til förenämde Olof Palsis Kåta i mening at få Kiöpa sig matwaror, då husbonden skal wist honom torfiskan och en slacht Runo, men som Creaturet warit för dyrt, skal han lemnat Renen och tagit sig före at Kiöpa fisken, skolandes icke haft en dräppa bränwin med sig som Nystedt anförer. Och undrar Klemmet Eriksson på Nystedt som will förwägra honom matwaror til nödigt uppehälle at Kiöpa sig, der likwäl han icke mindre handell skal drifwa för än rätta marcknaden instundar, hwar öfwer han producerade til witnes lapländaren Nils Markatt ifrån Sondowara frånwarande utan at kunna flera nämna i denne saken.

Här emot förmälte Nystedt at Klemmet Eriksson ingalunda Kunde behöfwa så mycket af torfisk 8 lispund til sin förnödenhet hälst som han dessutom icke allenast sielf under sitt Landt bruk skal äga nödiga och goda fiskewattn utan och ringa familie, hwarföre och Borgaren til bestyrckande af sit rubricerade mål emot Klemmet Eriksson förestälte dess åberopade witnesmän Capellanen Wyrdige och Wällärde hr. Henrik Ganander, Lapländaren Olof Nilsson Palsi, hustrun Gunilla Henriksdotter, Per Eriksson Rikonen, Gl. Jakob Jönsson Åia, Sonen Anders Jakobsson, drän-

Original side 891 b:

gen Sven Larsson, hwilka utan anført Jäf och efter på alla sidor upgifwen Edh, men länssman Anders Henriksson efter ojäfachtigt Edeligt betygande

afhördes.

Och berättade hr. Henrik Ganander at han den 18 Decembr. 1732 som war en måndag skal kommit til Olof Nilsson Palsis kåta at trolåfwa et ungt par folck då han intet blifwit warse Klemmet Eriksson, men Per Eriksson Rikonen skal luppit på backen drucken af och an doch utan serdeles owäsende och husbonden Olof Nilsson hade något uti hufwudet, hwilken uppå tilfrågan af hwem han undfått bränwin, skal swarat det Bonden Klemmet Eriksson gifwit honom några supar, doch har prästen intet vidare eftersport hwad han gifwit honom derföre igen, men intet förmäler han sig kunnat förstå at hustru Gunilla warit drucken, och mera föregaf han sig icke äga at uti denne sak handen gifwa.

Per Eriksson Rikonen intygade at han om Söndagz aftonen för än Prästen ankom skal rest med Klemmet Eriksson til Olof Nilsson Palsis by, hwarest Per lånte en Rana af Palsi som han skiänckte åt Klemmet men skal der emot undfått något salt, miöl och bränwin, då Per äfwen förmärckte at Olof Nilsson uplåt it til honom en ackia torr Lapsik, hwar emot Klemmet gifwit honom en silfwerskied som han wid upwisandet nu igenkiände, men skal intet blifwit warse at Olof Nilsson fått mera bränwin af honom än några halfstop som de i kåtan sin emillan opsupit Nemligen, Klemmet, Palsi, hustrun Gunilla och detta witnet som alt skiedde för än handeln blef om torsiken, och skal witnet intet annat förståt än Palsi emot bränwinet gifwit Klemmet en slacht Runo som och skiedde i det Klemmet

Original side 892 a:

tog henne strax bort med sig efter han fick henne händer emillan, skolandes han haft med sig några Kannor bränwin som han tyckte, och gick handeln först för sig samma dag som Prästen reste op och mera sade han sig intet hafwa at berätta utan tog afträde.

Under det Rätten Examinerade detta witnet förorsakade Klemmet Eriksson något buller och oliud medelst dess otidiga qvästionerande hwar medelst Rätten icke ringa olägenhet tilskyndades ty i anledning af det 43 cap. Tingm. B. samt 38 §. af Calm. Recessen 1483 blef han med 3 mrkr. Smtz. böter belagder hwilkan han strax aflewererade.

Här på förekallades Olof Nilsson Palsi som berättade at Klemmet Eriksson kommit til honom med Per Eriksson Rikonen Söndagz afton, då han strax gifwit honom något bränwin, hwilket han supit med Per Rikonen, upwisandes der på Sölfwerskieden hwarföre han begiärte at få kiöpa godz, då Olof Nilsson efterlåt it honom derföre 7 1/2 lispund torsik, emedan han förmente wara för dess borgare enahanda om han lefwererade honom skieden för godzet som han eljest bordt hafwa. Widare berättade Olof Nilsson at han gifwit Klemmet en Waya emot försäkran at undfå något miöl och salt som

han doch ännu intet bekommit, kunnandes ey förmoda at Klemmet wil räkna den emot bränwinet som han för honom upsupit, men så drucken bekiänner han sig warit dagen efter då Prästen ankommit at han intet kiände honom för än han befrågat sig der om af Per Rikonen. Som Olof Palsi tyckte skall Klemmet uti en liten åtting och Wissell haft med sig några Kannor bränwin, ehuruwäl han intet wist kan säya något säkert derom; wid samma tilfälle skall

Original side 892 b:

Per

Eriksson Rikonen lånt af honom en ny Rana som han Lefwererat til Klemmet hwilken han ännu intet betalt, och tagit derföre bränwin i sin Kagga, men om han fåt den samma full skal han intet wetta säya, 7 1/2 lispund torsik Lefwererade Olof Nilsson emot skieden som Klemmet höll för 13 dlr. och fick der til 1 Carolin som giör 15 dlr. efter som Kiöparen betingat fisken för 2 dlr. lispundet men 1/2 lispund skal Olof Nilsson lemnat på kiöpet emot bränwinet tillika med Wayan, på hwilken han wänter något mera til som för-mält är, och mera säger han sig intet hafwa om detta målet at be-rätta.

Hustrun Gunilla Henriksdotter intygade på den upgifna Eden, at sedan de kommit hem ifrån Kyrckian den 17 nästförweckne Decembris skal Klemmet Eriksson samma afton kommit til dem i sällskap med Per Eriksson Rikonen, hafwandes bränwin med sig uti en Kagga, af hwilken han begynte på at pläga dem, hwar med han continuerade til dess den blef all. Om måndagen begynte han taga ur wissellen som war med Järnband honom tilhörig, hwilket altsammans han lefwererade til henne, hwar emot de gifwit honom en Waya igen efter som han plägat dem, hwilken han strax afförde med 8 lispund tor-sik, hwar af 1/2 lispund intet blifwit dem emillan i räkningen uptagit efter som en Carolin och skieden som lemnades hos dem skulle à 2 dlr. pundet beräknat, men för bränwinet fick Klemmet Wayan och 1/2 lispund som war öfwer på den torra siken. På annat sätt wet hon intet at husbonden förytttrat godzet för dess borg-are. Eljest såg hon at Per Eriksson Eira elr. Rikonen tagit brän-win af Klemmet Eriksson för den Ranan som han lånte af dem, men

Original side 893 a:

kan intet wetta just huru mycket han fick, doch skal deras tal fallit, at Klemmet skulle gifwa honom derföre 2 Kannor af den wahren som han i Kaggen hade, hwilken hon berättar sig wäl kiänna om hon maa finge se honom, warandes eljest denne Klemmetz plägsed at för Marcknadz tiden fara kring i byarne med bränwin och sålund-a plåcka i hop godz, så at borgaren ofta intet får något för sin giäld. Om Måndagen när Prästen ankom skal Per Eriksson Rikonen med des man warit helt druckne, så at denne sednare intet kiände honom.

Klemmet Eriksson bekiände nu omsider at han haft 2 à 3 Kannor bränwin med sig som han farit kring i byarne med at kiöpa sig matwaror förr.

Gamla Jakob Jönsson Åiia förmälte uti Edstad at Klemmet Eriksson innewarande år en wicka för marcknadztiden farit omkring uti de näst til honom belägne byar, då han hos Länssman Anders Henriksson skal druckit bränwin med Sonen Jöns Jakobsson Uja, hwarföre de skiänckt honom åtskillige waror igen såssom ost, kiött, hermeliner, Renshudar, sammalunda wid Kyrckstaden intygar witnet sig ofta kiöpt bränwin af honom emedan han alltid skal hafwa sådant med sig när folket komma til Kyrckan, dessutan reser Klemmet aldrig i Lapbyarne den waran förutan, och mera säger han sig intet hafwa at berätta.

Sonen Anders Jakobsson war intet tilstädes, kunde derföre nu ey blifwa afhörder.

Drängen Sven Larsson berättade at han för 4 år sedan skal sålt denne framwiste skieden til Klemmet Eriksson som han fått uppå sitt arf ifrån Koutokeino, skolandes der emot upburit bära bränwin, som han litet i sänder med sin broder utagit til dess at skieden blifwit tilfullo betalter efter Klemmetz utsago. Doch kan han intet wist säya huru

Original side 893 b:

mycket det godzet sig in alles mot skieden bestigit och mera sade han sig intet wetta i denne saken at berätta utan afträdde.

Länssman Anders Henriksson anförde uppå dess aflagde Ed, at en wicka för nu påstående Marcknad skal Klemmet Eriksson kommit i dess by hafwandes bränwin med sig, då witnet betalt honom 1/2 lispund torrsik emot 6 mrkr. salt som han warit honom skyldig och som dess hustru warit siuklig skal Anders Henriksson lånt af Swågern Jöns Jakobsson Åiia en Oxhud hwarföre han tagit et halfstop bränwin för halfparten och miöl skulle Klemmet gifwa för den andra halfwa delen af Oxhuden, men som han intet hade miöl när Anders Henriksson kommit der efter resandes, skal han måst taga en Caroln. uti dess ställe; eljest skal det wara noggsamt witterligit at Klemmet aldrig reser til Kyrckan utan bränwin, som han och kiöpt af honom der så ofta han åstundat, ibland för mat och ibland för willwaror, och mera förmäler han sig intet hafwa at berätta.

Klemmet Eriksson tilstår sig hafwa kiöpt af Anders Henriksson besagde tiden Oxhud för bränwin och penningar, men som den aldeles skal wara odugelig och full med Gurmor, ty will han blifwa af med den samma och åstundar sitt igen.

Rätten efterfrågade Klemmet Erikssons åberopade wittne Laplända-

ren Nils Markatt som intet befans wara närwarande. Hwarföre sedan Rätten föregående protocoll med de afhörde witnens berättelsser utan någon tilökning elr. giord påminnelssse klanderlöst för parterne upläsit, Resolverades at så wida Anders Jakobsson med Nils Markat ännu ey kunnat afhöras, som Rätten nödwändigt pröfwar böra skie innan något utslag i detta målet lem-

Original side 894 a:

nas kan, med denne saken til nästa Ting upskutit warder hwarförinnan berörde perssonen åstainkallade blifwa och antyddes Klemmet Eriksson at då äfwen framte den af Anders Henriksson kiöpte huden, samt fisken som han förmäler sig ännu hafwa öfrig, emedlertid blef den framwiste silfverskieden hwar med Klemmet handel giort, i Kyrckan förwarat igenom Tolfman Guttorm Guttormsson, då parterne sig ofelbart inställa skola, som wederbörligen antydt blef.

18.

Capellanen Wyrdige och Wällärde hr. Henrik Ganander Insinuerade af den 2 Januar. innewarande år en skrift sålydande. Efter Kongl. Mtz. befallning uti 1732 års Bönedagz placat, följer en annotation på dem som Bönedagarna försummat och äro följande, Anders Wassara, Jakob Kaupi, Lars Heira, Henrik Eriksson, Anders Pata, Anders, Joun, Per, Henrik, Hans Nilssöner Nicka, Nils Pilto, Anders Wuolto, Per Cauvosari, Henrik Guttormsson, Rasmus Corvatus, Nils Suoma, Per Tauco, Spein Nilsson, Margreta Jönsdotter, Elin Päiviö, Hans Lika, Aslak Orbus, Anders Lådwicka.

Så, ehuruwäl större delen wiste sina laga förfall likmätigt Kongl. Maytz. nådigste resolution af den 8 Februar. 1728 confer 1729 års protocol § 1. likwäl som följande pröfwas icke hafwa brukat här wid den achtsamhet som dem ålegat utan oachtsammeligen wid sådanne dyrafäster uti mindre nödige ärender wid deras hemwister uteblifwit;

Ty warda sig sielfwom til rättelssse och androm till warnagell sakfälte för denne gången Nembln. Anders Nilsson Nicka, Jon Nilsson dito, Per Nilsson dito, Henrik Nilsson dito, Hans Nilsson Nicka, Henrik Eriksson, Anders Wuolto, Rasmus Corvatus, Nils Suoma, Nils Pilto til 2 dlr. 16 öre Smt. Kyrckans Ensak, hwar på en lista blef utlefwererad

Original side 894 b:

til förenämde Capellan.

19.

Widare angaf hr. Henrik Ganander Länssman Per Larsson i Rounulla med Henrik Henriksson Wassara, Lars Nilsson Wassara, och som orden lyda, med åtskillige andra om hwilka Mons Eriksson Kyrckio-wärd, som för honom öfr. deras oskick beklagat, lærer en nogare underrättelsse gifwa kunna, förmenandes han det de hafwa brutit emot den 6 och 11 puncten af Stadgan om Eder och Sabbatzbrått, men som förenämde Perssoner biuda ney för sig, och ey fultygande skiäl och witnen kunnat framskaffas, blifwer denne sakens vidare skiärskådan til nästa Ting upskutin som wederbörande företälckades.

20.

Bonden Nils Nilsson Niva som emot hr. Henrik Gananders warningar til datum wårdzlösat at låta sina twenne til åren komne barn läsa i bok och deras Christendoms stycken lära, blifwer tilfölje af Kongl. Maytz. resolution den 22 Octobr. 1723 § 1 med 1 dlr. Smt. belagder til de fattiga som berörde hr. Capellan extraherat blef. Men hwad Nils Pilto angår som i lika måtto skal försumma underwisa dottren, som intyges nästan wara en fulwuxen menniskia, så befinnes han intet tilstädes, hwarföre der ingen bättring emillan kommer kan wederbörande om denne saken wid instundande Ting tiänlig påminnelssse giöra.

21.

Det månde fuller Häradz Rätten den 27 Januar. näst förweckne år som protocollet §. 15 utförligare å dage lägger resolvera, at i anseende til det änges byte som likmätigt Högwälborne hr. Landzhöfdingens executorial den 2 Martii 1682 borde skie med Caplansbordet och dess nästa grannar, uti den nu mera bilagde striden emillan Capellanen Wyrdige och Wällärde hr. Henrik

Original side 895 a:

Ganander och nämde man samt Kyrckiowärden Mons Eriksson såssom innehafware af Wickoriniemi boställe, det några beskiedelige män, Anders Andersson Kuttain, Samuel i Ediwuoma och Mikkel Johansson skulle i närmare besichtning taga, de å begge sidor emot hwar annan med församlingens samtycke och Crono Befallningzmannens wetskap å Capellans bordetz wägnar afstådde ängar, hwarom denne Rättens åberopade protocoll nästledne år den 27 Jan. vidare förmäler.

Och ehuruwäl Anders Andersson Kuttain nästweckne sommar warit siuk at han intet kunnat efterkomma hwad i detta målet anbefalt blifwit, har likwäl Johan Samuelsson uti dess faders ställe som

warit til Wästersiön tillika med Mikkel Johansson icke desto mindre åtagit sig denne förrättningen, hwar öfwer de wid detta Tinget insinuerade deras skrifteligen författade betänckande med namn och bomärcken Verificerat af den 25 Januar. innewarande år, sålunda i bokstafen lydande.

Wii undertechnade Mikkel Johansson och Johan Samuelsson hafwa efter Högle. Häradz Rättens befalning besichtigat ängiarne som nu warande Prästen hr. Henrik Ganander och Kyrckiowärden Mons Eriksson bytt, och befunnit det ängiarna båda sidor äro nästan af lika Jordmän, och at Prästegården igenom detta bytet i anseende till ängiarne lider als ingen Mehn allenast Mons Eriksson han ännu emot Muotkajängä gifwer til Prästegården så mycket som en 20 Ruckor höland som af oss Edeligen skall bekräftas Enoteckis ut Supra.

Fördenskul lemnas sådant til wederbörandes ytterligare föranstaltande och fullfölgd på det någon redighet sluteligen här wid må erhållas, icke desto mindre pröfwar Häradz Rätten nödigt at uti wisse der til hörande omständigheter högwälborne hr. Landzhöfdingens förut ärfordelige gunstige yttrande sig

Original side 895 b:

med wördnad utwärc-
ka, wiljandes Häradz Rätten sedan sig sluteligen utlåta öfwer det ena som andra målet i anledning af Hr. Landzhöfdingens för åberopade resolution der så vidare påfordrat warder.

22.

Länssmannen Per Larsson Guttorm ifrån Rounulla företedde uppå menighetens wägnar en skrifwelsse som ifrån Wästersiöstranden skal ankommit af följande innehåld.

Respective Öfrighed og Rettens betienter Ved Enotecis ydmygste helsan Kongl. Mayts. Fogetz skrifwelsse ex dato Vang 12 Martii 1732 er mig för nogen tid siden indhendiget hwor meldis, at ingen Qwäner må föye sig hid ned om Sommeren, uden alenist til de sedwanlige Marcknader, og sig strax igen sig hiem förföye. Item ingen Swenske Finner maa komme hid ned ned sine Reendyr paa Norsk grund etc. Detta Wilde den Respective Öfrighed för dend Enoteciske almue giöre witterligt til en hwers efterrettelsse, Jeg förblifwer dend Respective Öfrighedz aller ydmygste tiener Nils Lemming Bonde Länsmand udi Helgöe Tingsted Längen den 6 Octobr. 1732.

Hwarigenom som de förmena skie sig en stor oförrätt emot wanligheten, då de fåt uppehålla sig wid Norska stranderne enär Kiöpskatten blifwit på anfordran betalter, anhålla de om Rättens ändring här utinnan; Men som detta aldeles intet hörer til Häradz

Rättens giöremål.

Ty blef förenämde Länszman [?.] Här [?.] ansökningen hänwister til Högwälborne hr. [?.] höfdingen, hos hwilken äfwen detta målet wid [?.] ödmiukeligen skal blifwa anmält.

23.

Angående Råskilnaden emillan Koutokeino Sochn och Raounulla, SONDOWARA och Peldojerfwi byar, hwar

Original side 896 a:

öfwer någon stridighet och serdeles om Porrowuoma mulbete upwuxit, så inlefwereade fuller desse sennare igenom deras utnämde fulmächtige Nämde män Mons Eriksson och Henrik Olsson Ryss deras skriftelige tancker derom.

Så ehuruwäl detta intet är denne Rätten enkannerligen tilhörigt, blefwo de doch antydde at här utinnan anmäla sig wid Koutokeino Ting, som tager sin begynnelse nästinstundande den 31 Januar. hwarest wederbörande sig til genmäle infinna kunna, så at der samma twist icke kan komma til förening efter gamle wanligheten parterne emillan Rätten då med desto bättre fog må kunna blifwa föranlåten at ödmiukeligen incaminera saken hos Högwälborne hr. Landzhöfdingen eller der den egenteligen höra lærer, som här igenom antechnat warder.

24.

Sedan ransakades upbördzlängden som efter den inlefwereade Specificationen richtig befans och fördy efter förordningarne Verificerades. Hwar på allmogen sammanskåt 18 öre Koppmt. af Röken, blifwandes Nils Nilsson Niva med sine Cammerater först der af betalter för Tingstugans Lagande med 12 dlr. Kmt. och det öfriga af denne samlingen til 11 dlr. 23 öre do. blef uti en pung förseglat, samt til Sochnens vidare förnödenheter satt i förwar i Kyrcan och som inga Sakören för nästframfarne Ting woro at tilgå, kunde der af ey heller någon lefwereing skie til Nämde männen som ad notam tagit blifwer Actum ut Supra.

På Häradz Rättens Wägnar
Carl Sadelin